

SEMINARIÜLESANDED KARISTUSÕIGUSEST

TRISTAN PLOOM

SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. ÜLDOSA	4
1.1. Üldsätted	4
1.2. Süütegu	4
1.3. Karistused ja muud mõjutusvahendid	11
2. ERIOSA	14
2.1. Isikuvastased süüteod	14
2.2. Süüteod perekonna ja alaealiste vastu	16
2.3. Rahvatervise vastased süüteod	17
2.4. Varavastased süüteod	18
2.5. Intellektuaalse omandi vastased süüteod	24
2.6. Riigivastased süüteod	26
2.7. Avaliku rahu vastased süüteod	26
2.8. Ametialased süüteod	27
2.9. Õigusmõistmise vastased süüteod	29
2.10. Avaliku usalduse vastased süüteod	30
2.11. Keskkonnavastased süüteod	31
2.12. Majandusalased süüteod	32
2.13. Liiklussüüteod	35
2.14. Kaitseteenistusosalased süüteod	36
Kasutatud kirjandus	37

© Sisekaitseakadeemia, 2003

Sisekaitseakadeemia
Kase 61 12012 Tallinn
september 2003

SISSEJUHATUS

2002. aasta 1. septembril jõustus karistusseadustik, mis märgib Eesti karistusõiguse reformi lõppu ja Eesti ühinemist lääne-euroopalike karistusõiguslike põhimõtetega. Lisaks teistele muudatustele tuleb eriti rõhutada karistusseadustiku uut süüteomõiste struktuuri ja sanktsioonisüsteemi, mis erineb oluliselt kriminaalkodeksist. Karistusseadustiku eriosas on samuti tehtud muudatusi võrreldes kriminaalkodeksi eriosaga nii süüteokoosseisude kirjeldustes kui ka karistamise osas.

Sisekaitseakadeemia kõikide erialade üliõpilastele mõeldud kaasuste kogumik võimaldab, lisaks loengutele, õpetada karistusõigust ka praktiliste ülesannete lahendamise teel.

Kogumik peaks kajastama kõige aktuaalsemaid probleeme, mis on tõusetunud karistusõiguse rakendamisel. Sellest tulenevalt peaks see andma hea aluse praktilise suunitlusega õppe andmiseks Sisekaitseakadeemias.

Kogumiku koostamisel on kasutatud nii kohtupraktikat, teistes teostes sisalduvaid kaasusi kui ka meedias ilmunud juhtumite kirjeldusi.

Kogumiku koostaja tänab Tallinna Prokuratuuri abiprokurör Laura Feldmanist, Sisekaitseakadeemia politseikolledži lõpetajat Evelin Pajulat ja Riigikohtu kriminaalkolleegiumi nõunikku Andres Parmast abi eest kogumiku koostamisel.

1. ÜLDOSA

1.1. Üldsätted

1. Finantsinspeksioon (FI) on esitanud mitteresidendist kliendile (rahvusvaheline pank Y) nõude esitada talle andmeid Eesti Väärtpaberite keskregistris hoitava väärtpaberikonto kohta. Eesti seadustest tulenevalt on FI-l õigus esitada vastavaid nõudeid ka mitteresidentidele. Nimetatud järelepärimise saanud mitteresidendi kodukohamaa seadus keelab osa FI poolt palutud informatsiooni esitamise. Y võis toime panna Väärtpaberituru seaduse § 237.8 rikkumise – andmete mitteesitamine.

Kas Eesti karistusõigus kuulub kohaldamisele? Kas Y tegevuses võivad olla õigusvastasust välistavad asjaolud?

2. Soomlasest paberivabriku tööline P käib igal nädalavahetusel üle lahe Tallinnas odavaid sisseoste tegemas. Viimasel nädalavahetusel otsustas P autoga jälle Eestisse sõita, et odavat alkoholi kokku osta. Ta reisis Soome lipu all sõitva SL praamiga ja tee peal jõi ära 6 liitrit õlut ja natuke viina. Kuna P oli varasemate joomingute puhul kogenud, et ta sellega teisi ei ohusta, ei hakanud ta piiri pidama. Kui laev jõudis Tallinna sadamasse, hakkasid reisijad väljapääsude poole liikuma. Järsku treppi mööda autodekile laskudes kukkus P ja murdis vasaku käe väikse sõrme. P ägestus vahejuhtumi tõttu ja tõukas vihahoos trepist alla tema ees liikunud 67-aastase rootslannast turisti H, kes murdis selle tagajärjel selgroo ja kaotas liikumisvõime.

Kas P vastutab KarS alusel?

3. A pani 01.06.1998. a toime KrK § 143 lg 1 järgi karistatava teo. 01.06.2003. a, kui A üle käis ikka veel kohtupidamine, lõpetas I astme kohus kriminaalmenetluse aegumise tõttu. Prokurör esitas selle peale apellatsioonprotesti, leides, et tegu ei ole aegunud. Põhjenduseks tõi ta asjaolu, et A oli 13.04.2000. a Soome Vabariigis toime pannud kelmuse, mille eest oli teda ka 28.02.2002. a karistatud. Sellest tulenevalt leidis prokurör, et uue kuriteo toimepanemisega oli kuriteo aegumine katkenud (KarS § 81 lg 5) ning seega ei olnud kuritegu veel aegunud.

Kas KarS kohaldamine on õige?

1.2. Süütegu

4. A sõidab maanteel sõiduautoga lubatud kiirusega 90 km/h. Nähtavus on hea. Temast 200 m eespool sõidab B (keskealine mees) jalgrattaga. A ei alanda kiirust ja lülitab suunatule sisse, et manööver sooritada. Kui A hakkab B-st möödasõitu tegema, keerab B talle ette, eesmärgiga sõita teisele tee poolele. A ei suuda otsasõitu vältida ja tekitab B-le raske tervisekahjustuse.

Kas A-d saab ettevaatamatu süüteo eest vastutusele võtta?

5. K palkas oma tuttava ehitaja E, kellel palus parandada kolmekorruselise maja katust. K andis E-le spetsiaalsed julgestusrihmad, mille kohta ta teadis, et rihmade üks kinnituskamber on katki ja võib järgi anda. E-le ta seda aga ei öelnud, lootes, et rihmad peavad siiski vastu. E alustaski tööd, mõne aja pärast läks katkine klamber lahti. Õnneks suutis aga E reageerida, sai katuseredelist kinni ja vältis allakukkumist.

Kas K-d saab ettevaatamatu süüteo eest süüdi mõista?

6. Pimedal novembrikuu õhtul said kriminaalpolitseinikud (ei kandnud ametiriietust) A ja B teate sõita Kasemahla tänavale, kus tänav alguses olevas majas pidavat toimuma narkoäri. Kohale jõudes otsiti kirjeldusele vastavat maja ning lõpuks arvati, et leiti õige maja üles. Politseinikud läksid maja ukse taha ja andsid uksekella. Seestpoolt küsis mehe hääl, et kes seal on. Vastati: “Politsei”. Mees (C) ei uskunud ja ütles, et tema kedagi sisse ei lase. Seepeale mürdsid politseinikud ukse maha ja maja koridoris algas rüselus mehega. Politseinikud üritasid tal käsi raudu panna, kuid mees võitles vastu. Sel hetkel ilmus koridori teisest otsast välja jahipüssiga vanem meesterahvas D. Ta hüüdis: “Laske mu poeg lahti, pätid,

muidu tulistan”. Kuna rüselus jätkus, tegi mees püssist hoiatuslasu. Seepeale tõmbas A kabuurist püstoli ja lasi D-d, kes hiljem suri vigastustesse.

Hiljem selgus, et politseinikud olid eksinud majaga. Politseinikud ei olnud end identifitseerinud.

Hinnake A, B, C ja D käitumist.

7. Vanaproua P ja vanahärra H on elanud koos juba 40 aastat. P on oma mehest tüdinenud, sest viimane on kitsi, laisk ja ainus, mida ta mõistab, on torisemine. Enam ei suuda P kannatada ja otsustab H tappa. P otsustab tappa H püstolilasluga. Ühel pühapäevahommikul, kui H istub rõdul ja võtab päikest, tulistab P H-d otse südamesse. Hilisemal lahkamisel ilmneb, et H ei surnud lasu tulemusel, vaid oli infarkti tagajärjel surnud juba enne, kui P teda tulistas.

Deleted: v

Kas P on toime pannud süüteo?

8. 13-aastane vargapoiss V murrab sisse sõiduautosse ja varastab sealt CD-mängija. V läheb ja müüb selle 1000 krooni eest taksojuht I-le. I on teadlik, et poes maksab selline CD-mängija vähemalt 2300 krooni. Ta on aga hea tehingu üle õnnelik ega küsi V-lt, kust viimane eseme sai.

Milline on V ja I vastutus?

9. A ja B lepidvad kokku sooritada koos vargus C korterist. Ühise plaani järgi peab A korterisse sisse murdma ja ulatama varastatud asjad läbi akna B-le, kes need omakorda auto peale laadib. Vastavalt plaanile siseneb A korterisse, avades ukse muukrauga. Samal ajal väljas olevat B-d hakkavad vaevama süümeepiinad ja ta otsustab mitte osaleda enam varguse toimepanemises. Midagi A-le ütlemata, võtab B auto ja sõidab sellega C maja juurest minema. B käitumisest nõrduinud A topib taskud täis korterist leitud juveele ning otsustab lahkuda, kuid peetakse kinni ootamatult koju saabunud C poolt.

Andke hinnang A ja B tequdele.

10. OÜ H tegeleb kinnisvaraga ning soovib kiirelt teostada ühe maamüügi tehingu. Selleks äärib OÜ H direktor J kinnistusregistri sekretäri ja lubab suure tasu anda, kui viimane teeb kinnistukande väljaspool järjekorda.

Deleted: nad

Deleted: vad

Deleted: selle

Kas on võimalik karistada OÜ H?

11. AS-i R juhatuse esimees S esitab ajalehes valeandmeid, mis kahjustavad AS-i R konkurenti AS-i K mainet. S ongi sellega arvestanud ning loodab, et AS R suudab seetõttu hõivata suurema turuosa.

Kas on võimalik karistada AS-i R?

12. 21-aastane noormees A on baaris terve õhtu alkoholi tarvitanud ning on juba parajalt auru all. Tal tekib tahtmine otsida endale ööks seksuaalpartner. Kuna baaris ei leia ta kedagi sobivat, otsustab ta mujalt otsida. Baarist natuke eemal tuleb talle vastu üks noor neiu. A hinnangul võiks ta olla u 16-aastane. A hakkab temaga juttu rääkima (juttu käigus tüdruk mainib, et ta käib 6. klassis, kuid A ei pööra sellele tähelepanu) ning kutsub neiu endale külla. Viimane nõustub. A kodus joovad nad ohtralt alkoholi. A hakkab tüdrukule ligi ajama ning nad astuvad seksuaalvahekorda.

A süüdistatakse suguühenduse eest lapseealisega (KarS § 145). A kaitseb end, väites, et ta ei tea, et:

- a) oli vahekorras lapseealisega;
- b) suguühendusse astumine lapseealisega on keelatud;
- c) ta oli liiga purjus, et oma teo keelatusest aru saada.

Hinnake A käitumist (koosseisueksimus § 17 ja eksimus teo keelatuses § 39)

13. M tunnistati süüdi selles, et ta 8. detsembril 2002. a kella 15.00-16.00 ajal, tarvitades oma isa E elukohas Tõrva linnas koos tuttavatega alkoholi, hakkas vastu koju saabunud isale E-le ja keeldus täitmast tema põhjendatud nõudmist lõpetada alkoholi tarvitamine ning lahkuda tema elukohast. Jahipüssiga ähvardades, kordas E oma nõudmist ja pärast keeldumist tulistas ta maja esikus tropiga M-le vasakule poole rindkeresse, tekitades viimasele kerge tervisekahjustuse. Pärast toimumist tungis M kättemaksuks E-le kallale ja hakkas teda rusikatega peksma pea piirkonda. Kui kannatanu löökide tagajärjel maha kukkus,

jätkas M tema peksmist jalgadega pähe. Peksimisega tekitas M E-le ajukolju kinnise tõmprauma, mis olid tekitamise momendil eluohtlik.

Milline oleks M-i vastutus?

14. A-d süüdistatakse omastamises KarS § 201 alusel. Süüdistuse kohaselt võttis ta kaupluse müüjana kassast 25 000 krooni ja kulutas selle oma tarbeks.

A kaitsja väidab, et A tegutses hädaseisundis: ta võttis raha selleks, et tagasi maksta võlg. Nimelt olid 4 meest teda enne tegu peksnud ja nõudnud võla tagastamist ning selle mitte tasumisel ähvardanud uuesti vägivalda kasutada. Sel hetkel, kui ta kaupluse ruumides ja sealt raha võttis, seisis üks peksjatest kaupluse ees ja jälgis tema tegevust.

Prokurör vaidleb sellele vastu ja leiab, et A ei käitunud hädaseisundis ning kui see eelnevalt oli eksisteerinud, siis hiljem seda ei olnud (poes viibis raha omastamise hetkel veel ka A töökaaslane ja poes oli samuti turvanupp).

Kas A tegutses hädaseisundis?

15. A naisele kingiti terjer. A oli nõus koera võtmisega oma majapidamisse. Mõne aja pärast selgus, et koer on kuri ning ründab inimesi. A tegi abikaasale B ettepaneku koer ära viia või teda väljaspool maja pidada, kuid naine keeldus sellest. Varsti hammustas koer jälle kahte inimest. A-d süüdistatakse tervisekahjustuse ettevaatamatus tekitamises.

Kas A-d tuleb karistada?

16. V-d süüdistatakse KarS §113 järgi selles, et ta 8. jaanuaril 2003. a kella 22.30 paiku tulistas haavlitiga laetud jahipüssist IŽ-27 läbi elutoa purustatud aknaklaaside kaks lasku, põhjustades lasuvigastusega aknast umbes kahe meetri kaugusel viibinud A surma.

A oli sõitnud 8. jaanuari õhtul ootamatult V elukohta, kus tagus vastu kohtualuse maja aknaid ja ust ning ähvardades tapmist ja maja maha põletamisega, nõudis sisselaskmist või kohtualuse väljumist. Seepeale tulistas V tema suunas selleks, et joobes kannatanu lõpetaks lõhkumise ja ähvardamise.

Hinnake V käitumist.

17. Merel upub laev. A, B, C pääsevad uppuvalt laevalt paadiga. Neil on nädala jagu toiduvaru ja selle otsa lõppedes on nad fakti ees, et kui nad midagi ette ei võta, siis surevad. Koos otsustatakse, et üks nendest tuleb ära tappa ja ära süüa. Et asi oleks õiglane, tõmmatakse liisku. Liisu tõmbamise tahtel osutub selleks C. C on oma saatusega nõus, kuid ise endalt elu võtta ei suuda, mistõttu A ja B tapavad ta ja söövad ära. Nii pääsevad nad näljasurmast ja varsti ka merelt. Maal tunnistavad A ja B üles C tapmise ning nad pannakse vangi.

Kas A ja B tegu on karistatav?

18. A ja B jalutavad koos linnakese tänavatel. Märganud ühe maja hoovis kloppimispuul rippuvat kallihinnalist vaipa, rullivad nad selle A ettepanekul kokku ja viivad minema. A võttis vaiba, sest soovis selle panna oma toa põrandale. Kuigi B vaipa endale ei tahtnud, aitas ta vaiba ära viia, sest see oli üks kandmiseks liiga raske ja sõber A palus abi.

Milline on A ja B vastutus?

19. A ja B võistlevad Tallinna poksimeistritiitli pärast. Juba esimeses raundis jääb A B-le oluliselt alla. Et mitte kaotada, lööb ta B-le tahtlikult korduvalt küünarnukiga näkku, mis jääb ringikohtuniku poolt märkamata. Enne teise raundi algust paigaldab A oma poksikindasse väikese aga terava metallitüki. Seda teeb ta treener C soovitusel ja juhendamisel, kes on samuti huvitatud, et vastasvõistleja B kiiresti tehnilise knock-out'iga võistlusest välja lülitatud saaks. B seevastu on solvunud ringikohtuniku halva töö peale esimeses raundis ja otsustab samuti reeglitega "vabalt ümber käia." A poksikindaga läbiviidud manipulatsioonidest ei tea ta midagi. Kohe peale gongi kõlamist lööb B tahtlikult A-d tugevalt allapoole vööd. A kukub matile, kuid B diskvalifitseeritakse ja A tunnistatakse Tallinna meistriks poksis.

Milline on A, B ja C vastutus?

Deleted:	nad
Deleted:	bavad nad
Deleted:	ta koos
Deleted:	, et nad olid
Deleted:	pnud
Deleted:	ja
Deleted:	nad

20. V anti kohtu alla süüdistatuna selles, et ta organiseeris J-i tahtlikku tapmist. Ta kallutas M-i J-i tapmisele ja lubas teo toime panemiseks muretseda püstoli. Hiljem kihutas ta M-i jätkuvalt tapmisele, lubades enda juuresolekuga tapmist kindlustada. Ajavahemikul 12.-15. aprill 2000. a andis V M-le käerauad, et hõlbustada J-i vangistamist ja hilisemat tapmist. 16. aprillil 2000. a käskis V O-l kutsuda J õhtul kella 20.00 Tartu-Tallinn maantee ääres olevasse Laeva tanklasse ning teatas sellest M-le, luues niimoodi soodusolukorra J-i tapmiseks.

Tapmist aga ei toimunud, kuna M pöördus 15. aprillil 2000. a politsei poole ja teavitas neid V kavatsustest.

Vladimirile esitati süüdistus KrK § 15 lg 1 ja § 100 alusel.

Kuidas hinnata V käitumist KarS kohaselt?

21. A sõidab purjuspäi autoga. Tal on igav ja ta mõtleb natuke nalja teha. Ta näeb mööda teeäärt vastu tulevat rühma kooliõpilasi. A otsustab imiteerida, nagu ta tahaks ta õpilastele otsa sõita, viimasel hetkel järsu manöövriga neist siiski ohutult möödudes. Sõites kiirusega umbes 50 km/h, keerab A vahetult enne õpilasega kohakuti jõudmist rooli järsult paremale. Selle manöövri tõttu kaotab sõiduk vihma tõttu märjal teel aga juhitavuse ja A-l ei õnnestu enam õigeaegselt õpilastest mööda manööverdada. Õnnetuse tagajärjel saavad kaks õpilast raske tervisekahjustuse.

Enne "naljategu" oli A teadlik, et auto pole just parimas sõidukorras (st pidurid töötavad alles pedaali mitmekordsel vajutamisel).

Milline on A vastutus?

22. E-le esitati süüdistus KarS § 22 lg 3 ja § 209 lg 2 p 1 järgi, st kelmuse korduvuse eest. Prokuröri hinnagul tuli korduvus sellest, et E andis kolmele isikule A-le, B-le ja C-le üle võltsitud dokumendid ühel ja samal ajal ja kohas. A, B ja C kasutasid võltsitud dokumente kelmuse toimepanemisel. Kohtu arvates korduvust ei ole ning õige oleks E käitumine kvalifitseerida KarS § 22 lg 3 ja § 209 lg 1 järgi.

Kas kohtul on õigus?

23. K müüs M-le ja N-le metanooli, öeldes, et tegu on piiritusega. M ja N villisid metanooli pudelitesse ja müüsid seda erinevatele isikutele. 10 inimest surid ja 30 said raskekujulise mürgistuse. K teadis, et M ja N tegelevad alaliselt salaviina villimise ja müügi. Samuti teadis K, et müüb just metanooli ja et tegemist on surmavalt mürgise ainega.

Kas ja millise koosseisu järgi K vastutab?

24. A on järvel uppumas. Kaldal on paat, mida A-d päästma asuv B kavatseb kasutada. Paadi omanik C aga hoiab paati kinni ning ei lase B-d sellega järvele sõita. A upub.

Hinnake B ja C käitumist

25. Arst A otsustab loobuda suhkruhaige poisi insuliinravist, lootes, et haige organism hakkab edaspidi ise insuliini eritama. Arsti ettekirjutust täitev ema B jätabki lapsele ravimi andmata. Vastu arsti ja lapse ema ootusi poiss sureb.

Kas B-d saab karistada?

26. Taksojuht T sõidutab kaks noormeest ja 16-aastase tüdruku restoranist inimtühja kohta linnast väljas. Noormeeste jutust saab T aru, et nad kavatsevad astuda tüdrukuga sugulisse vahekorda. T-l ei olnud otsest põhjust eeldada, et noormehed kavatsevad vajaduse korral kasutada ka vägivalda. Kui nad kohale jõudsid, vägistasiid noormehed kannatanu. Taksojuht seisis väljas ja sai aru, mis toimub, kuid ei sekkunud.

Milline on T vastutus?

27. A leiab metsast töökorras tulirelva. A kontrollib, et tegemist töökorras tulirelvaga. A toob relva koju ja paneb kappi hoiule enda julgestuseks. A-l pole aga relvaluba. Aasta pärast jääb A vahele politseile relva ebaseadusliku hoidmisega, rikkudes Relvaseaduse § 34 lg 2 Politseis ülekuulamisele toob A põhjenduseks,

et tema pole relvaseadust lugenud ning ei teadnud, et relvaloata relva hoidmine on keelatud. Juhul, kui ta oleks teadnud, et relvaluba tuleb muretseda, oleks ta seda kindlasti teinud.

Milline on A vastutus?

28. A, kes oli OÜ Keemik töödejuhataja-müügijuht ja B, kes oli sama äriühingu lepinguline töötaja, otsustasid koos varastada laoruumidest suures koguses värvilist metalli. Kuna A-l olid laoruumi võtmed (tema vastutas värvilise metalliga seotud tööde eest, samuti otsustas võimalike müügitehingute sooritamise üle), siis arvati, et ettevõtmine sujub libedalt. Nad laadisid metalli A käsutuses olevasse veoautosse ja hakkasid sellega äriühingu territooriumilt välja sõitma. Valvur aga ei lasknud neid välja, vaid nõudis dokumentide esitamist, mis näitaksid, millise metalliga on tegemist. A üritas küll valvurit veenda, et ta neid milleski ebaseaduslikus ei kahtlustaks, kuid viimane ei andnud järele ning lubas politsei kutsuda, kui A kohe dokumente ei esita. Sel ajal, kui A valvurit üritas veenda neid läbi laskma, hiilis B valvurile selja taha. Kuuldes valvuri ähvardust, hakkas ta kartma ning lõi valvurit selja tagant õla pihta. A ei olnud sellist B tegu kuidagi oodanud ja jäi rabatult seisma. B tiris ta veoautosse ja nad sõitsid koos minema. Löögi tagajärjel sai valvur raske tervisekahjustuse.

Deleted: s

A ja B antakse kohtu alla süüdistatuna varguse kaastäideviimises ja raske kehavigastuse tekitamise kaastäideviimises.

Kas A ja B panid süüteod toime kaastäideviijatena?

29. Peapangatteller A omab pangaseifide võtmeid ja koode. Ta lepib kahe isikuga B ja C-ga kokku, et nad lavastavad pangaröövi. A annab neile võtmed ja koodid. Seejärel viivad B ja C ta metsa ja seovad puu külge. Seejärel lähevad nad panka ja võtavad sealt 1,5 miljonit krooni. A rabeleb puu küljest lahti ja teeb avalduse politseile röövimise kohta.

Deleted: 2

Deleted: A

Milline on A, B ja C vastutus?

30. 25-aastane noormees A ja tema 15-aastane sõber B lähevad ühel tuulisel augustikuu õhtul ujuma. Nad ujuvad rannast suhteliselt kaugele (50 m), kus vesi ulatub üle pea. B tahab teatud hetkel tagasi pöörata, kui A, kes on tuntud oma hea ujumisoskuse poolest (ujumisinstruktor, kes on ka vetelpäästjana tegutsenud), veenab B-d, et nad veel kaugemale läheksid. B kahtleb, kuna tunneb, et ta jaks on lõppemas ja kõrged lained ähvardavad üle pea lüüa. A aimab ka seda, kuid sellegipoolest ütleb ta B-le, et viimane on üks saamatu tüüp, kui ta edasi ei uju. Sellise jutu tagajärjel annab B järele ning nad lepivad kokku, et ujuvad veel 50 meetrit. A ujub ees ja B temast mõni meetrit tagapool.

Poolel teel aga B jõud lõpeb ning külma veel tõttu lööb tal kramp jalga. B hüüab A-d appi, et see ta päästaks, kuna vastasel korral ta upub. A kaalub, kas teda aidata, kuid kuna kardab ta, et ta ei jõua kõrgete lainete tõttu B-d kaldale tirida ning et nad võiksid koos uppuda. Seetõttu vastab ta B-le, et ei saa teda aidata, kuid läheb kaldale abi järele. B, kelle jõud on tõesti lõppemas, ujub A suunas ja üritab viimases hädas A keha külge klammerduda. A aga tõukab ta eemale ja hakkab kaldale ujuma. Olles natuke ujunud, vaatab ta taha, kuid ei näe enam B-d vee pinnal. Pärast 15 minutit ujumist jõuab A kaldale ja kutsub kohe abi. Halbade ilmastikutingimuste tõttu B-d aga enam ei leita ning alles järgmisel päeval tuuakse B surmukeha veest välja.

Hinnake A käitumist.

31. Ajakirjanik A üritab paljastada poliitiku B-poolset altkäemaksu võtmist. Sel eesmärgil paigutab ta B-ga kohtumise ajal tema riietesse kallihinnalise aparaadi (25 000 krooni), mille abil jälgib hiljem B kodu, kus viimane kohtub ühe ärimehiga ning kuulab nende kõnelust pealt. Vestluse alguses aga avastab B aparaadi, saab aru, millega on tegemist (kuna ta on ka ise sarnaseid aparate kasutanud), satub raevu ja viskab aparaadi vastu seina, mille tulemusel ta hävitab viimase. Oma tegu põhjendab ta hiljem selliselt: tegutsesin oma kodu puutumatuse kaitse eesmärgil.

Kas B-d saab karistada võõra asja hävitamise eest?

32. A elab maal oma talus. Talle meeldivad koerad. Tal on neid 5 tükki, kellest enamus olid enne ringihulkuvad tänavakoerad linnas. A hoidis ja toitis loori. Ühel nädalavahetusel, kui ta sõitis linna, unustas ta koertele toitu jätta. Koerte jaoks oli A-l spetsiaalse ruumi, mis ei olnud lukustatud. See tõttu liikusid koerad vabalt ringi. Kuna A-l tekkis linnas eeldatust rohkem tegevust, viibis ta ära 5 päeva. Selle

ajaga läksid koerad väga näljaseks ning 2 tänavakoera lähevad omapead toitu otsima. Suure nälja tõttu tungivad nad kallale ühele lähedal asuva talu tüdrukule, purevad teda ja tekitavad sealäbi raskeid tervisekahjustusi.

Hinnake A käitumist.

33. Noormees N on suurtes rahalistes raskustes, kuid tal on rikas onu O. N on O ainus pärija. Päranduse kättesaamiseks otsustab N O tappa. Selleks, et näidata O surma loomulikuna ja hajutada endalt kahtlused, otsustab ta O tappa mürgitades, andes talle igal hommikul natuke mürki. N rääkis oma plaanist ka apteeker A-le, kes muretses N-le mürki. N puistas neli korda O toidu sisse mürki, O millestki aru ei saanud. Pärast neljandat korda ütles apteeker, et rohkem ta N-le mürki ei anna, sest tema sellises teos ei taha osaleda. N ongi sunnitud mürgitamise katkestama.

Milline on N-i ja A vastutus?

34. A ronis üle autovaruosadega kaupleva firma aia, otsides midagi kaasavõtmisväärset, mida ta saaks kasutada oma auto parandamisel. Aia otsast kaupluse õuele hüpatas murdis A jala ega saanud liikuda. Natukese aja pärast kohale tulnud valvur võttis ta kinni.

Kas A-d saab süüdistada varguse katses?

35. Naabrid A ja B on suures tülis. Ühel õhtupoolikul kuuleb A, kuidas B ja F ägedalt vaidlevad. B lubab vihahoos F-le, et ta lööb F koera maha, kui viimane oma koera ei suuda talitseda, sest tema (s.t B) ei saa üldse magada. Seejärel ähvardab F vastu, et juhul kui tema armsa pontuga peaks midagi juhtuma, peksab ta (s.t F) B „vaaseomaks“. A näeb soodsat võimalust B-le kätte maksta ja teha lõpp häirivale koerahaukumisele, mis segab ka tema und ning samas ise puhtalt välja tulla. Kui F-i haukuv koer ei lase B-l järgmisel ööl jälle magada otsustab A tegutseda. A annab F koerale mürgitatud lihatüki. Järgmisel hommikul leiab F surnud koera ja reageerib raevunult just nii nagu A oli lootnud. F tormab B juurde ja annab talle korraliku keretäie, mille tagajärjel B viiakse eluolukus seisundis haiglasse, kus õnnestub ta elu päästa.

Milline on A ja F-i vastutus?

36. Murdvaras M tahab vargile minna. Et, ennast kindlamini tunda, otsib M üles hulgas H ning pakub talle 200 krooni, et viimane valvaks, kui ta murrab sisse C korterisse, ning annaks märku, kui keegi peaks tulema. Kõik lähebki M-i plaani järgi.

Kuidas vastutavad M ja H varguse koosseis järgi?

37. Ettevõtjate grupp A, B, C, D otsustavad panna toime kelmuse riigilt tagastamisele kuuluva käibemaksu väljapetmise eesmärgil. Selleks registreeritakse B poolt varastatud dokumentide abil ettevõtte, vormistatakse C ja D poolt fiktiivsete lepingute abil tegelikkuses mittetoimunud käibe ja ekspordi näitamist ning ühise tegutsemisplaani kohaselt peab A seejärel esitama käibedeklaratsiooni maksuametile, et petta välja riigilt tagastamisele kuuluvat käibemaksu. Viimasel hetkel otsustab A siiski käibedeklaratsiooni maksuametile mitte esitada, kuna ei soovi osaleda väljatöötatud petteskeemi elluviimisel ning teatab käimasolevast kuriteoplanist politseile.

Kas A, B, C, D käitumises on kelmuse katse koosseis?

38. A töötab pangas tellerina. Kuna tal on suured võlad, otsustab ta pangast raha varastada.

- a) A viib keevitusaparaadi selleks panka, et asuda seifi avama. Ta on just tegevusse asumis, kuid võetakse kinni turvamehe poolt, kes on kaamerast A tegevust jälginud.

Kas A-d saab süüdistada varguse katses?

- b) A viib keevitusaparaadi panka, kuid ei lähe sellega seifi koheselt avama, sest teab, et vastavat ruumi jälgitakse turvakaamerast. Ta viib keevitusaparaadi seifiruumi kõrval asuvasse ruumi. Tal on kavatsus panka järgmisel öösel röövida, olles esmalt turvakaamera kahjutuks teinud. Sel ajal, kui ta seda teeb, tabatakse ta turvamehe poolt.

Kas A-d saab süüdistada varguse katses?

39. J anti kohtu alla süüdistatuna selles, et ta 07.11.2002. a püüdis salaja varastada kauplusest Prisma Nike pluusi väärtusega 695 krooni, kuid kuritegu jäi lõpule viimata tema tahtest mitteolenenud põhjustel, kuna ta märkas endale suunatud turvakaamerat. Sellega pani ta toime KarS §25 lg 1 ja 199 lg-s 1 ettenähtud kuriteo.

Deleted: koos tunnistaja M-ga

Deleted: id

Tallinna Linnakohtu 19.02.2003. a otsusega mõisteti J õigeks. Kohus luges tõendatuks, et J viibis 07.11.2002. a kaupluse Prisma müügisalongis ning kaupluses viibimise ajal tekkis J-l soov varastada Nike särk väärtusega 695 krooni. Varguse hõlbustamiseks eemaldas ta särilt turvaelemendi ja pani särgi endale selga. Märkates endale suunatud turvakaamerat, hakkas ta aga kartma, võttis särgi seljast ja viis selle müügisaali oma kohale tagasi. Peale turvavaravate läbimist, kuid enne kauplusest väljumist, peeti J kinni ja otsiti läbi, kuid ei leitud midagi. Turvaelemendi eemaldamisega rikuti Nike särk, millega tekitati kahju 695 krooni.

Kohus leidis, et turvaelemendi eemaldamise ja särgi endale selga panemisega asus kohtualune ette valmistama vargust. Turvakaamerat märkates hakkas ta kartma, et pluusi ei õnnestu kauplusest välja viia, võttis pluusi seljast, viis oma kohale ja loobus seega ettevalmistatava kuriteo toimepanemise lõpuleviimisest. Kohus leidis, et kohtuliku uurimisega ei tuvastatud asjaolusid selle kohta, et kohtualune oleks teinud kõik endast oleneva kuriteo lõpuleviimiseks ja mingid kõrvalised asjaolud oleksid tal takistanud varastatavat kaupamüügisaalist välja viia. Sellest tulenevalt leidis kohus, et J-i ei saa vastutusele võtta varguse katse eest.

Kuidas hinnata linnakohtu lahendit?

40. A süüdistatakse KarS § 22 lg 215 järgi selles, et ta tungis Tallinnas, Pärnu mnt 6 maja ette pargitud autosse Ford Mondeo eesmärgiga seda ärandada. Mootorit käivitamata lükkas ta auto parkimiskohast umbes 200 meetrit eemale ja alles seejärel püüdis seda käivitada. Politseiauto mõõdasõit sundis teda põgenema ja loobuma eesmärgi realiseerimisest. A tabati peagi politsei poolt.

Deleted: Miks on mängu toodud M? Mis ta juurde annab?¶

Kas süüdistus on õigesti formuleeritud?

41. Soomlast M-i süüdistatakse KarS § 118 alusel, kuna ta lõi külas N asuva maja trepikojas 16-aastasele K-le puukaikaga vastu kätt, kes seepeale trepikojast väljus.

Deleted: 16.veebruaril kell 20.50

Deleted: Pärnumaal

Deleted: Audru vallas Kõima külas

Kui K möödus soomlase autost, hakkas masina signalisatsioon tööle, mille peale jooksis soomlane majast välja ja tulistas väikekalibriilisest sportpüssist põgeneva nooruki suunas. M-il oli olemas relvaluba, kuid see oli välja antud Soomes.

Kuul tabas K-d sääremarja. Lisaks säärt läbinud kuulihavale murdis K-i parema käe kämblaluu, mistõttu oli nooruki käsi kuu aega kipsis.

Enne tulistamist olid K ja tema kaaslased soomlasest pensionäri M-i ähvardanud ja käskinud N-st ära kolida, süüdistades teda naiste ahistamises.

Deleted: Kõima külas elavat

Samuti olid noorukid lõhkunud M-i korteri ust, mille peale M hakkaski noortele vastu.

Deleted: Liiga üksikasjalik kirjeldus, milleks kellaeg ja kuupäev?¶

Kuidas hinnata M-i käitumist?

42. A ja B vahel tekib baaris äge sõnavahetus, peale mida mõlemad väljuvad, et asjad selgeks rääkida. Väljas haarab tigestunud A püstoli ja soovides tappa B-d tulistab tema pihta läheda maa pealt 7 lasku, kuni padrunid püstolis otsa lõpevad. B kukub tulistamise peale kokku ja A arvates on ta oma eesmärgi saavutanud. Laskude peale väljuvad baaris viibinud inimesed, kes leiavad vereloigus lamava B ning avastavad, et ta elab veel. Kainenunud A ehmub, võtab taskust mobiiltelefoni ja kutsus kohale kiirabi. Tänu arstide jõupingutustele õnnestub eluohtlikus seisundis viibiva B surm ära hoida.

Kuidas tuleb kvalifitseerida A tegevust?

43. Ä-d süüdistatakse selles, et ta 01.07.1997. a, olles organiseerinud Tartu Linna Keskraamatukogu juhatajana laste lugemislaagri, viis lastegrupi, kuhu kuulusid lapsed vanuses 3-11 aastat, ujuma Emajõe ääres asuvasse ujumiskohta. Eelnevalt ei selgitanud Ä välja laste ujumiskust ega selgitanud lastele vees viibimise ohutusreegleid, seega ei võtnud tarvitusele elementaarsemaidki meetmeid laste ohutuse tagamiseks. Kohtualune jättis lapsed omapead vette ja läks ise päevitama künka taha umbes 50 m kaugusele, mistõttu oli takistatud tema ülevaade vees viibivate laste tegevusest. 6-aastane R uppus.

Deleted: de

Deleted: Tartus Ujula tänava otsas

Kuidas hinnata Ä käitumist?

44. R-i süüdistatakse KarS § 113 alusel, kuna et ta peksis isiklike suhete pinnal tekkinud vastastikuse kakluse käigus oma isa, tekitades viimasele raskeid tervisekahjustusi. Peksmine põhjustas ka nina ja neelu verejooksu, mille tagajärjeks oli mehaaniline lämbus ning kannatanu surm. Kohus leidis, et kannatanu surma otseseks põhjuseks oli küll mehaaniline lämbus vere aspiratsioonist, kuid see sai võimalikuks pea korduvast tõmbist traumast, ninaluude ja sarnaluu murrust ning nina ja neelu verejooksust. Peale selle esines kannatanul veel mitmeid raskeid kehavigastusi elutähtsates piirkondades ning roiete murrud. Surma põhjutanud ulatuslikest ja ohtlikest vigastustest tegi kohus järelduse, et kohtualune nägi ette ja mõõnis kannatanu surma saabumist ning seega tegutses kaudse tahtlusega tappa.

Kuidas hinnata R-i tegu?

1.3. Karistused ja muud mõjutusvahendid

45. A kasutas võltsitud dokumenti õppelaenu saamiseks. Talle esitati süüdistus KrK § 345 ja KarS § 209 alusel. Lihtmenetluse kokkuleppes mõistis prokurör mõlema teo eest eraldi karistuse ja moodustas liitkaristuse. Kohus leidis, et A-d oleks pidanud karistama KarS § 63 lg 1 kohaselt, s.t. mõistma ühe karistuse, mitte mõlema süüteo eest eraldi karistuse.

Millise kogumiga on tegemist ja kuidas see mõjutab isiku karistamist?

46. 18-aastane A läheb oma sõbra B-ga viimase tuttava juurde ühte majja peole. Kui nad kohale jõuavad, on enamus seltskonda kas ilmses alkoholi- või narkojoobes. Majas ringi käies satuvad nad ühte tuppa, milles paar noormeest süstivad endale heroini. A ega B polnud kumbki kunagi narkootikumi tarvitanud. Kuna neil ka selle vastu mingit huvi polnud, tahavad nad toast lahkuda. Sel hetkel astub nende ette kolm tursket meest C, D ja E, kes küsivad, kas nemad ei soovigi mõnuaineid. A ja B kogelevad, et ei soovi. Mehed veenavad tungivalt neid siiski seda tegema. A ja B aga "ei võta vedu". Sellest tulenevalt tõukab üks meestest äkitselt A pikali, teine hoiab maas lamavat A-d kinni ja kolmas süstib talle heroini veeni. Pärast seda süsti tekib A-l heroinisõltuvus.

C, D ja E käitumine kvalifitseeritakse KarS § 136 ja 186 alusel.

Millise kogumiga on tegemist ja kuidas see mõjutab isiku karistamist?

47. Tallinna Linnakohtu 30. oktoobri 2002. a otsusega tunnistati A KarS §424 järgi süüdi selles, et tema, olles 6. novembril 2001. a karistatud HÕS § 96 lg 1 alusel rahatrahviga 6000 krooni mootorsõiduki juhtimise eest joobeseisundis, juhtis 18.09.2002. a ajal Tallinnas joobeseisundis. KarS § 329 järgi tunnistati A süüdi selles, et tema, olles 26. märtsil 2002. a Tallinna Linnakohtu poolt KrK § 204 lg 3 järgi karistatud rahatrahviga 8000 krooni ja mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmisega üheks aastaks, juhtis 18.09.2002. a joobeseisundis ja juhiloata ning kehtiva liikluskindlustuse poliisita. Kohus asus seiskohale, et juhtides korduvalt mootorsõidukit ajal, mil temalt oli kohtuotsusega mootorsõiduki juhtimise õigus ära võetud, hoidis A teadlikult kõrvale temale kohtu poolt kriminaalkaristusena mõistetud mootorsõiduki juhtimise keelu järgimisest.

KarS § 424 järgi mõisteti A-le karistuseks kolm kuud vangistust. Sama kohtuotsusega tunnistati A süüdi ka KarS § 329 järgi ja talle mõisteti karistuseks kaks kuud vangistust. KarS § 64 lg 1 alusel mõistis linnakohus A-le liitkaristuseks neli kuud vangistust. KarS § 74 lg 1 alusel jättis kohus mõistetud karistuse täitmisele pööramata, tingimusel, et A ei pane 18-kuulise katseaja jooksul tõme uut tahtlikku kuritegu ja täidab KarS § 75 lg 1 p-des 1-5 sätestatud kontrollnõudeid.

Kuidas hinnata kohtuotsust?

48. On õhtune aeg, väljas on pime ning sajab vihma. A sõidab autoga. Ta auto kojamehed ei tööta hästi ja seetõttu ei näe ta ühte ristmikku ületades, et fooris on juba süttinud punane tuli. Seetõttu sõidab ta otsa jalakäijale B, kellele põhjustab raske tervisekahjustuse. A suhtes alustatakse kriminaalmenetlus KarS § 423 alusel, kuid menetlus lõpetatakse leppimise tõttu B-ga.

Kas A-d on võimalik karistada väärteo eest?

Deleted: Mõne aja

Deleted: p

Deleted: . Karnaskindi

Deleted: A. Karnaskind

49. Alaealine A ületab teed selleks mitte ettenähtud kohas. Politseiametnik määrab A-le rahatrahvi. A vaidlustab selle, väites, et tema on alaealine, kellel puudub sissetulek, järelikult ei ole talle sellise karistuse mõistmine õigustatud.

Hinnake karistuse kohaldamise õigusjärgsust?

50. A mõisteti Harju Maakohtu poolt süüdi vägistamise eest ja teda karistati 3 aastase vangistusega. Kuu aega pärast maakohtu otsust toimus protsess Tallinna Linnakohtus, kus A oli süüdistatav röövimises.

Linnakohus karistas A-d röövimise eest 5 aastase vangistusega.

- a) Kohus liitis karistused ja mõistis lõplikuks karistuseks 5 aastat vangistust.
- b) Kohus liitis karistused ja mõistis lõplikuks karistuseks 8 aastat vangistust.
- c) Kohus liitis karistused ja mõistis lõplikuks karistuseks 10 aastat vangistust.

Kas kohus käitus õigesti?

51. Kohus mõistis A-le 38 500 krooni suuruse rahalise karistuse ja mõistis selle kandmise ositi süüdlase majanduslikust olukorrast tulenevalt. Osa suuruseks määras kohus 3 000 krooni.

Kas kohus käitus õigesti?

52. A kui arst mõisteti süüdi KarS § 157 alusel ja talle mõisteti karistuseks rahaline karistus 15 000 krooni ning lisakaristus, mis oli formuleeritud järgmisel kujul: võtta ära vastutaval ametikohal töötamisõigus.

Mille alusel saaks antud otsust vaidlustada?

53. Kohus karistas A-d KarS § 392 alusel 1,5 aastase vangistusega ja määras lisakaristusena rahalise karistuse 10 000 krooni.

Kas kohus käitus õigesti?

54. OÜ Bisness, kes tegeles metalli impordi-ekspordiga, mõisteti juriidilise isikuna süüdi 3,8 miljoni suuruse käibemaksu maksmata jätmise eest. Kohus leidis, et kuna on tekitatud niivõrd suur kahju riigi majandusele, on tegemist väga ohtliku kuriteoga ning juriidilist isikut tuleb karistada täie karmusega. Sellest lähtuvalt mõistis kohus karistuseks juriidilise isiku sundlõpetamise.

Kas kohus käitus õigesti?

55. Tallinna Linnakohtu 04.11.2002. a otsusega mõisteti A süüdi KarS § 418 lg 1 järgi (toime pandud 03.09.2002) ja karistati 10-kuulise vangistusega ning KarS § 199 lg 1 (toime pandud 01.09.2002) alusel ja karistati 3-kuulise vangistusega. KarS § 64 lg 1 alusel mõisteti liitkaristus 10 kuud vangistust.

KarS § 65 lg 1 alusel suurendas kohus nimetatud karistust Tallinna Linnakohtu 27.09.2002. a mõistetud 5-kuulise vangistuse võrra ja liitkaristuseks mõistis karistuseks 1 a ja 3 kuud vangistust. A viibis vahi all alates 27.06.2002. a.

Kas kohus toimis karistuste liitmisel seadusele vastavalt ning millal tuleks A vangistusest vabastada?

Millal on võimalik A vabastada tingimisi ennetähtaegselt?

56. Vangla arvestustöötaja ei pööranud tähelepanu sellele, et kinnipeetava kohta on tehtud 2 kohtuotsust (ühaga määrati karistuseks 10 kuud ja teisega 3 kuud) ja et kohtud olid jättnud karistused liitmata. Kinnipeetav viidi üle teise vanglasse ja seal seda puudust märgati.

Vangla initsiatiivil tegi linnakohus otsuse, millega liitis karistused ja määras lõplikuks karistuseks 12 kuud. Kinnipeetav kaebas linnakohtu otsuse edasi (seega ei ole see otsus jõustunud).

10 kuud karistuse kandmist saab kinnipeetaval täis varem, kui toimub ringkonnakohtu istung.

Deleted: korraldas asja ära

Deleted: tegi

Deleted: Küsimus selles.

Kas kinnipeetav tuleks enne kohtuistungit vabastada või mitte? Kui isikut ei vabastata, siis millised tagajärjed võivad sellel olla vanglatöötajate jaoks?

57. A üritab 08.04.1999. a toimetada pettuslikul viisil üle tollipiiri sõiduauto. Auto peetakse kinni ja A suhtes alustatakse kriminaalmenetlust salakaubaveo sätete järgi. Jõustub karistusseadustik, kus salakaubaveo koosseisutunnuseks on suur kogus või varasem haldusõigusrikkumine või väärtegu. A-l samasuguseid varasemaid rikkumisi fikseeritud ei ole ning üks sõidu auto ei ole ka suur kogus. A hoidis menetlusest kõrvale ning menetlus oli peatatud perioodil 11.01.2002. a kuni 04.09.2002. a.

Kriminaalasi lõpetatakse 28.10.2002. a ning saadetakse tollile väärteomenetluse kohaldamiseks tolliseadustiku § 283-1 lg 1 tunnustel. Kinnipeetud sõiduauto oli tunnistatud asitõeniks.

Kas A-d saab karistada KarS alusel?

Deleted: .

Deleted: 1

Deleted: 1

58. Tartu Maakohtu 17. detsembri 2002. a otsusega tunnistati S süüdi KrK § 139 lg 2 p 2 ja § 195 lg 2 järgi ning talle mõisteti karistuseks vastavalt viis kuud ja kuus kuud vangistust. KarS §64 lg 1 alusel loeti kergem karistus kaetuks raskemaga ning liitkaristuseks mõisteti kuus kuud vangistust. KarS §65 lg 2 alusel KrK § 41 sätteid kohaldades suurendati mõistetud karistust Tartu Maakohtu 04. aprilli 2001. aasta otsusega mõistetud ärakandmata nelja kuu pikkuse vangistuse võrra ja lõplikuks ärakandmisele kuuluvaks liitkaristuseks mõisteti S-le kaheksa kuud vangistust. KarS §69 alusel asendati kaheksakuuline vangistus üldkasuliku tööga selliselt, et ühele vangistuse päevale vastab neli tundi üldkasulikku tööd, s.o kokku üheksasada kuuskümmend tundi tähtajaga 24 kuud, s.o kuni 17. detsembrini 2004. a, millise aja jooksul S-i kohustati järgima KarS §-s 75 sätestatud kontrollnõudeid ja kohustusi.

Kas Tartu Maakohtu otsus on seaduslik?

59. Valga Maakohtu kohtuotsusega tunnistati I ja M süüdi KarS § 200 lg 2 p 7 järgi ja neid karistati vangistusega vastavalt kümneks ja neljaks aastaks. Maakohus tunnistas I ja M-i KarS § 200 lg 2 p 7 järgi süüdi selles, et nemad 20. novembril 2002. a olles alkoholijoobes ja kasutades ära tutvust K-ga, sisenesid kokkuleppel viimatinimetatu elukohta I sisenes korterisse esimesena, M jäi trepikotta tema märguannet ootama. Korteris surus I M-le hingamisteedele eetriga immutatud riide ja halvasti sellega kannatanu vastupanu, s.o kasutas vägivalda. Seejärel sisenes korterisse ka M. I ja M riietasid teadvuseta K lahti ning omastasid K vara kokku 35 532 krooni väärtuses.

Karistuse mõistmisel lähtus kohus KarS §56 lg-st 1 märkides, et I on kriminaalkorras karistamata ja halduskorras on teda karistatud kahel korral. He pikaajalise vangistuse mõistmist põhjendas kohus sellega, et kuigi ta on kohtu all esmakordselt, tuleb arvesse võtta tema juhtivat osa kuriteo planeerimisel ja toimepanemisel, samuti seda, millist vahendit ta kasutas kannatanu vastupanu mahasurumisel.

M-le karistust mõistes tõi kohus, et teda on varem kolmel korral kriminaalkorras karistatud, kuid karistused on kustunud. Halduskorras teda karistatud ei ole. Vastutust kergendava asjaoluna võttis kohus arvesse M-i poolset süü tunnistamist, tema puhtsüdamlikku kahetsust ning aktiivset kaasaaitamist kuriteo avastamisele.

Maakohtu otsuse peale esitasid apellatsioonkaebused kohtualused M ja I, kes taotlesid enda õigeksmõistmist, M taotles karistuse kergendamist.

Tartu Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi kohtuotsusega tühistati maakohtu otsus I-le mõistetud karistuse ja M-le mõistetud 4 aastase vangistuse reaalse ärakandmise osas. I-le mõisteti karistuseks 4 aastat vangistust. KarS §74 lg 2 alusel määrati, et M kannab kohe ära 1 aasta ja 6 kuud vangistust ning ülejäänud osa – 2 aastat ja 6 kuud vangistust – ei pöörata täitmisele tingimusel, et ta 3- aastase katseaja jooksul ei pane toime uut kuritegu ja täidab KarS §75 lg-s 1 loetletud kontrollnõudeid. Muus osas jäeti maakohtu otsus muutmata.

Põhjendades maakohtu otsuse muutmist karistuse mõistmise osas märkis ringkonnakohus järgmist. Ringkonnakohtu arvates ei olnud M-i roll sündmuskohal I rolliga võrreldes niipalju väiksem, et see õigustaks viimatinimetatu oluliselt raskema karistuse mõistmist. Ringkonnakohus märkis, et I on varem kriminaalkorras karistamata, kuid M-i on karistatud korduvalt. Eeltoodu põhjal pidaski kohus õigeks mõista kohtualustele võrdsed karistused. Arvestades seda, et M aitas kaasa kuriteo avastamisele ja kahetses toimepandut, pidas ringkonnakohus õigeks kohaldada tema suhtes KarS §74 lg 2 sätteid.

Kuidas hinnata ringkonnakohtu lahendit karistuse kohaldamise osas?

Deleted: kella 19.30-20.00 paiku

Deleted: Valgas asukohaga Sepa tn 1-19

Deleted: Kohtualused

Deleted: ja otsisid läbi nii tema kui ka korteri. I ja M

Deleted: Vastutust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid kohus tema puhul ei tuvastanud. S.

Deleted: . Eeltoodu põhjal pidaski kohus võimalikuks karistada M-i sanktsiooni alammäära lähedalt.

Deleted: Mõistes I-le tunduvalt raskema karistuse kui M-le, on maakohus ringkonnakohtu arvates I rolli kuriteo toimepanemises ületähtsustanud. Kuigi I oli initsiaator, pandi kuritegu siiski toime grupis.

2. ERIOSA

2.1. Isikuvastased süüteod

60. J ja N leppisid kokku T tapmises ning temalt saadud vara jagamises. J pani T toidu sisse unerohu, mille tagajärjel jäi viimane magama. Seejärel tappis N ta noaga, mille J oli talle andnud. N lõi magavale T-le kaks korda noaga südame piirkonda. Pärast seda, kui T oli põrandale kukkunud, lõi N veel elus olevale kannatanule 22 korda noaga selga, mille tagajärjel viimane suri sündmuskohal. Laiba matsid J ja N sama maja keldrisse, kus tapmine toime pandi.

Deleted: maja teisel korrusel

Deleted: , ja

Kuidas J ja N tegevus kvalifitseerida?

61. A otsustab anda B-le "korraliku õppetunni". Ta muretsseb endale revolvri ja jääb garaaži kõrvale põõsaste varju B-d ootama. Varsti saabubki B, avab garaaživäravad ja istub oma autosse. Seda hetke A ootaski. Vastavalt plaanile hüppab ta põõsa varjust välja, seisab garaažiukse ette ja sihtides B-le rindu, tulistab teda. A tabab B-d õlga. A leiab, et B-le antud "õppetund" on piisav ja lahkub sündmuskohalt. Suure verekaotusega B leiavad lasu peale kohale ilmunud naabrid. B elu suudetakse päästa.

Milline on A vastutus?

62. a) A sõidab maanteel sõidautoga lubatud kiirusega 90 km/h. Nähtavus on hea. Temast 200 m eespool sõidab B (keskealine mees) jalgrattaga. A ei alanda kiirust ja lülitab suunatule sisse, et manööver sooritada. Kui A hakkab B-st möödasõitu tegema, keerab B talle ette, eesmärgiga sõita teisele tee poolele. A ei suuda otsasõitu vältida ja tekitab B-le raske tervisekahjustuse.

Kas A vastutab KarS § 119 alusel?

- b) Enne möödasõitu alustamist näeb A, et ei juhi ratast kindlakäeliselt ja hakkab vasakule kalduma. Sellegipoolest üritab ta B-st kiirust lisades mööda sõita.

Kas A vastutab KarS § 119 alusel?

63. Väikesesse maakonnahaiglasse tuuakse jülraskesti vigastatud X, Y ja Z. Kuna kõigil kolmel on samasugused vigastused, tuleb nad kohehelt hingamisaparaadi alla viia. Haiglal on neid ainult kaks eksemplari. X-l, Y-l ja Z-l on samasugune ellujäämisvõimalus. Vastutav peaarst otsustab, et mõlemad nooremad patsiendid X ja Y viiakse hingamisaparaadi alla, ja Z tuleb toimetada lähimasse kliinikusse, kus on samasugune hingamisaparaat. Z sureb teel teise haiglasse.

Deleted: kolm

Mõne päeva pärast saab selgeks, et Y-d ei õnnestu enam päästa. Kui A on Y-le, kes viibib selge mõistuse juures, selgitanud täielikult tema seisundit ja väljavaateid, jätab hüvasti oma lähedastega ja seejärel palub, et A teda elus hoidvad aparaadid välja lülitaks. A täidab Y soovi ja Y sureb.

Kui ilmneb, et ka X elu pole võimalik päästa, annab A X-le tugevatoimelisi valuvaigisteid, mis aga tema ellujäämisvõimalusi kahandavad. Valuvaigistite toime nõrgeneb üha enam ning lõpuks palub ka X, samuti täie mõistuse juures, et öde S ta tema piinadest vabastaks. S keeldub esialgu, kuid paari päeva pärast, kui X enam oma surmasoovist ei mõtle, teeb talle surmava toimega süsti.

A ja S vastutus?

64. I anti kohtu alla süüdistatuna selles, et ta katkestas erakliinikus ebaseaduslikult ja patsiendi tahte vastaselt raseduse, mis oli kestnud üle 12 nädala. I põhjustas kannatanule raske kehavigastuse.

Deleted: OU Stigma

I vastutus?

65. P tundis juba pikemat aega rinnus tugevat valu. Ta pöördus haiglasse, kus sai teada, et tal on kasvaja. P keeldus kategooriliselt igasugusest operatsioonist. Vaatamata sellele otsustas arst operatsiooni teha, kuna see tundus talle ainus kindel võimalus P-d aidata. Operatsiooni järgselt tekkisid P-l tüsistused, mille tõttu ta viibis haiglas kokku 7 kuud, kusjuures vahepeal oli tema seisund eluohtlik ja ta viibis teadvuseta reanimatsioonis.

Kas P-d on võimalik vastutusele võtta KarS § 118 järgi?

66. K ja R tülitsevad. K otsustas R-i õpetuseks jalga tulistada. K võttiski püstoli ning lasi R-le umbes meetri kauguselt jalga. Nähes, et R haaras jalast ja hakkas karjuma, arvas K, et eesmärk on saavutatud ning läks minema. Tegelikult aga K poolt lastud kuul üksnes riivas R-i jalga, mistõttu viimane pääses ehmatusega. R ei pidanud raviks isegi arsti poole pöörduma.

K vastutus?

67. Meditsiinikooli direktor Ä teeb 19-aastasele I kursuse naisõpilasele Ö-le ettepaneku hakata tema armukeseks. Ö keeldub, misjärel Ä teatab, et sel juhul ta kooli ka ei lõpeta. Objektiivselt Ä midagi Ö edasijõudmise takistamiseks siiski ei tee. Kuna aga Ö-l läheb koolis halvasti ja ka direktor tuletab talle ähvardust pidevalt meelde, siis arvab Ö, et Ä on tõepoolest hakanud tema edasijõudmist takistama. Seetõttu otsustab Ö Ä-le järgi anda ning nõustub viimase soovetäitma. Ä ei ole küll kordagi Öga vahekorras, kuid laseb tal enda nähes lahti riietuda, pärast mida on Ö sunnitud vaatama, kuidas Ä ennast rahuldab. Rituaal kordub enne Ö poolt kooli lõpetamist rohkem kui 20 korda.

Kas ja millise koosseisu järgi Ä vastutab?

68. N nägi aknast, et R muugib tema auto ukselukku. Ta helistas politseisse. Ajal, mil R püüdis autot käivitada, saabus kohale politseipatrull, kes pidas R-i sündmuskohal kinni. Patrull viis R-i jaoskonda, kus ta paigutati arestikambrisse. Viie tunni pärast kuulas uurija R-i üle ja lasi ta allkirja vastu vabaks. Patrulliga kokkuleppel pidi uurija vormistama ka kahtlustatavana kinnipidamise protokoll, seda ta aga ei teinud.

Pärast vabanemist esitas R avalduse kriminaalmenetluse alustamiseks KarS 136 tunnustel.

Kas ja keda on võimalik vastutusele võtta KarS § 136 järgi?

69. A ja tema sõber B (ametirietuses politseinik) kõnnivad pimedas vanalinnas. Nad näevad, kuidas ühest baarist väljub äärmiselt C, kes oli nende kunagine sõber. Ühe äritehingu tegemisel aga pettis C sõpru, mille tagajärjel jäid viimased oma kasumiosast ilma. A ja B näevad, et C kõnnak ei ole sirge (ilmsed alkoholijoove tunnused) ning näevad võimalust C-le kätte maksta. A läheb C-st mööda ning pistab talle salaja oma mobiiltelefoni tasku. Minnes mõned meetrid edasi, pöördub ta ümber, astub C poole ja süüdistab viimast kõvahäälselt varguses. C, kes ei saa alkoholijoove tõttu sündmuste arengust aru, tõukab A eemale ja tahab edasi minna. Seepeale saabus kohale politseinik B ja peab C kinni varguses kahtlustatuna.

Kas C kinnipidamisel realiseeriti KarS § 136?

70. 18-aastane A astus sugulisse vahekorra 9-aastase Bga. Viimane oli sellega nõus ega osutanud vastupanu.

Kas A vastutab KarS § 145 alusel?

71. A, B ja C (kõik 17-aastased) tarvitasid koos alkoholi A korteri elutoas. Teatud hetkel läksid A ja B kööki ning otsustasid, et astuvad C-ga suguhendusse. Elutuppa naastes alustasidki nad selle toiminguga. C üritas vastupanu osutada. Seepeale lõi A teda rusikaga näkku ja hoidis C-d kinni. B aga kiskus C riidest lahti ja astus temaga sugulisse ühendusse. A C-ga suguhendusse ei astunud.

Hinnake A ja B tegevust?

72. Teades, et kambrite ülevaatus viib läbi inspektor A, käsib kinnipeetav M kinnipeetaval N torgata A-d süstlaga, mille ta eelnevalt N-ile on andnud.

Süstla võttis M kinnipeetavalt S, kes on M-ile teadaolevalt HIV positiivne.

Kui A siseneb kambrisse, torkabki N teda süstlaga.

Peale torkamist selgub, et A on nakatunud HIV-i.

Analüüsige N-i, M-i ja S-i tegevust karistusseadustiku alusel, kas/kes neist on toime pannud karistatava(d) teo(d).

73. K postitas Tallinna Postikeskuses Adamson-Ericu muuseumi nimelt H-le papist karpi pakendatud lõhkeseadeldise, mis oma tööpõhimõttest lähtuvalt pidi lõhkema karbi avamise hetkel. K postitatud lõhkeseadeldis toimetati H elukohta Tartus, kuid saadetise sisus ja saatja isikus tekkinud kahtluse tõttu jäi pakk H poolt avamata, mistõttu paki avamisega kaasnema pidanud lõhkeseadeldise plahvatus jäi toimumata.

Kohtus kinnitas K, et pakendpomme saatis ta H-le viimase hirmutamiseks ning pakk poleks avamisel lõhkenud, kuna ta jättis lõhkekehas vooluallika vooluringi lülitamata. K väitis kohtus, et ei rääkinud lõhkekeha puudulikkusest eeluurimisel, kuna temalt seda ei küsitud ja ta oli ükskõikne oma saatuse suhtes.

Kohtueelsel uurimisel süüdistatava ülekuulamisel kirjeldas K üksikasjalikult lõhkeseadeldise tööpõhimõtet ning ei rääkinud midagi selle kohta, et see ei olnud tema poolt seatud töökorda. Selle versiooniga tuli ta välja alles kohtuistungil. Samuti väitis ta süüdistatavana, et keelas oma elukaaslasel L-l pakki puutumast, kuna kaane avamisel oleks toimunud plahvatus. Ekspertiisiaktis avaldati arvamust, et lõhkeseadeldis oli saatmise ja kättesaamise hetkel töökorras ning oleks avamisel plahvatanud.

Kuidas K tegevus kvalifitseerida?

74. A lõi tüli käigus B-d noaga elutähtsatesse organitesse – pähe, kaela ja kehasse (oht elule). Kannatanul õnnestus abi kutsuda ning ta jäi ellu.

Hinnake A käitumist.

75. A tahe on suunatud kahe äripartneri tapmisele, et vabaneda neile võlgu olevast rahast. Ta tulistab neid pistolist. Üks inimene saab surma, kuid teine jääb ellu.

Hinnake A käitumist.

76. Ajakirjanik M püüdis tõestada võimalikku korruptsiooni. L kohtus ja selleks jälgis kohtu esimehe J-i ja haldusdirektori F-i käitumist. Ta filmis väikese digitaalkaameraga, kuidas J lasi end pärast tööd tööautoga koju sõidutada, kuigi maja ees seisis ka tema isiklik sõiduauto. Pool tundi hiljem filmis M, kuidas J isikliku autoga rooli istus F ja sõitis koju Jõhvi. Tunni aja pärast oli sama auto juba Toilas, kus sellest väljus koduselt rietatud F ning sammus J-i kolmetoalise korteri poole.

Kuidas hinnata M-i käitumist?

Deleted: kohtu Mazdaga

Deleted: Volkswagen Passat

Deleted: milleks kõik need passatid ja mazdad siin, äkki oleks ilma parem - s.t lihtsalt: kohtu auto, isiklik auto...

Deleted: -i

Deleted: sinise Volkswageni

2.2. Süüteod perekonna ja alaealiste vastu

77. Ärimees A-l, kes tegutseb äritegevusega seondult nii Eestis, Soomes kui ka Lätis, on ülalpidamiskohustus oma poja suhtes, kes 15.09.2002. a saab 16-aastaseks. Igakuise elatusraha maksmise tähtaeg on kuu 15.päev. A on viibinud Soomes 2002. a algusest saadik. Ta otsustab 2002. a augustikuus, et kuna poeg on juba piisavalt vana ning ta on nõ pool oma elust alimente maksnud, siis alates septembrikuust ta seda enam teha ei kavatse.

Kas A vastutab KarS alusel?

Deleted: iga

78. T taotluse alusel alustati P suhtes erasüüdistusmenetlus KarS §169 järgi. Taotluse kohaselt mõisteti P-lt 30. augusti 1990. a kohtuotsusega T kasuks välja elatis 02. veebruaril 1987. a sündinud poja E ülalpidamiseks. P ei ole aga alates 1991. aasta jaanuarist lapse ülalpidamiseks elatist tasunud ja on seega kuritahtlikult kõrvale hoidunud temalt väljamõistetud elatusraha maksmisest. Ülalpidamiskohustusest kõrvalehoidumise kuritahtlikuks lugemisel lähtuti kõrvalehoidumise pikaajalisust.

P vastutus?

Deleted: lvise

2.3. Rahvatervise vastased süüteod

79. 16-aastased neiud A ja B soovivad õhtul pidutsema minna. Nad lähevad ühte linnas asuvasse ööklubisse. Seal kohtuvad nad kahe keskealise meesterahvaga C ja D-ga, kellega koos joovad alkoholi ja ajavad juttu. Sel ajal, kui neiud tantsivad, ostavad mehed neile uued dringid ning puistavad sinna sisse narkootilist ainet. Tegemist on narkodiileritega, kelle eesmärgiks on tekitada alaealistes sõltuvus ja seeläbi koguda endale uusi kliente.

Kas C ja D tegevus karistatav?

80. Politseinikud avastavad, et K talu aiamaal kasvavad kanepitaimed. Taluperemees A ja -naine B seletavad seda asjaoluga, et nad tõesti kasvasid mõned taimed, kui mitte mingil ärilisel kaalutlusel, vaid selleks, et see aitab tõrjuda mutte, mis muidu "künnavad" kogu aiamaa üles.

Kas A ja B tegevus on karistatav?

81. A-l, kes kannab karistust Pärnu Vanglas, lubatakse vangla administratsiooni poolt nädalavahetuseks koju oma raskelt haiget ema vaatama. A viib autoga kinnipidamiskohta tagasi tema tuttav B. Enne vanglasse sisenemist annab B A-le väikese kotikese, kus sees on narkootilist ainet. A peidab koti riiete alla ning pääseb sellega vangla territooriumile. Seal teostatava kontrolli käigus narkootikum avastatakse.

Analüüsige A ja B käitumist.

82. A tegutseb keemikuna ning valmistab ravimeid ühe ravimifirma jaoks. Olles teel töölt koju peatab politsei rutiinse kontrolli käigus tema auto ning avastab tema auto pagasiruumist kahtlast pulbrit. Ekspertiis tuvastab, et tegemist on narkootilise aine lähteainega.

A seletab ka ise, et see tõepoolest vastab tõele, kuid ta kasutab seda ainet igapäev oma töös ravimite valmistamiseks ning see ei ole keelatud ainete loetelus.

Hinnake A käitumist.

83. A peeti tollitöötajate poolt kinni enne lennujaama hoonest väljumist. Tal paluti näidata ette oma kohver. Kohvri põhjast leiti väike kott valge pulbriga. Ekspertiis tuvastab, et tegemist on 0,5 grammi kokaiiniga. A väidab, et ta ei tea, kuidas pulber sinna sattus ja pealegi pole ta veel lennujaamast väljunud, järelikult ei saa olla tegemist salakaubaveoga.

Hinnake A käitumist

84. A antakse kohtu alla selles, et ta on Hollandist Eestisse toonud ravimit, mille kasutamine ravimina ei ole Eestis lubatud.

A vastutus?

Deleted: sõnastus longab vähe

85. A teeb B-le ülesande otsida kokku tehnilised vahendid ja kemikaalid, mis on vajalikud amfetamiini valmistamiseks. A eesmärgiks on mitte ise hakata amfetamiini valmistama, vaid müüa tehnilised vahendid ja kemikaalid komplekselt maha isikutele, kes seda soovivad. B otsibki tehnilised vahendid ja muu keemia hulgas ka näiteks lähteaine ketooni. Ketoon toimetatakse Eestisse salakaubana nii, et B ütleb C-le, et tal on vaja ketooni ja C tellib selle Venemaalt ja ketoon toimetatakse Eestisse toiduõli tollidokumentatsiooniga.

A, B ja C vastutus?

Deleted: ,aga

Deleted: A

86. 16-aastane tütarlaps tarvitab narkootikume. Ta elab oma vanematele kuuluvas korteris. Kuna vanemad viibivad tihti töösajus välisriisidel, elab ta korteris enamuse ajast koos oma vanaemaga. Iga kord enne linna peole minekut, kutsub ta sinna sõbrad, kellega koos tarvitatakse narkootikume.

Hinnake asjaosaliste vastutust.

Deleted: , kes elab Lasnamäel ?
mis see lasnamäe siia puutub,

Deleted: töösajus

87. K-d süüdistatakse selles, et tema olles alates 27.11.2000.a AS-i juhataja, kelle töökohustusteks oli muuhulgas AS-i K laoruumis külmapatareide demonteerimistööde korraldamine, samuti objektil

Deleted: Tartu

Deleted: Tartus Kastani 183b
asuva

Deleted: Tartu

ohutustehnika-, töötervishoiueeskirjade ja muude vajalike eeskirjade täitmine ja tagamine, rikkus Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (edaspidi TTS) § 35 lg 1 ja 2, kuna;

- ei kujundanud ega sisustanud töökohta nii, et oleks võimalik olnud vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi ning et oleks võimalik olnud säilitada töötaja töövõime ja heaolu, millega rikkus edaspidi TTS § 4 lg 2;
- ei taganud töötajale enne tööleasumist töökohale ja ametile vastava tööohutus- ja töötervishoiualast juhendamist ja väljaõpet ning ei koostanud ega kinnitanud ohutusjuhendit tehtava töö ja kasutatava töövahendi kohta, millega rikkus TTS § 13 lg 1 p 13 ja 14;
- ei korraldanud tehtavaks tööks vastavat kvalifikatsiooni mitteomavale töölisel, T-le väljaõpet ohutute töövõtete omandamiseks spetsialisti või kogenud töötaja juhendamisel, millega rikkus töötervishoiu- ja tööohutuslase väljaõppe ja täiendõppe korra § 6 lg 1 ja 2, seega jättis demonteerimistööde objektile töölepingu alusel tööle palgatud töölisel nõuetekohaselt juhendamata, mille tagajärjel 19. 10. 2001.a. AS-i K laoruumis kukkus demonteerimistöö ajal seinaga kronsteinidega ühenduses olnud 4,5 X 2,5 m suurune rauast külmapatarei seina küljest külmapatarei kohakuti seina läheduses viibinud T-le peale, mille tagajärjel viimane sai järgmisi surma põhjustanud üliraskeid kehavigastusi: massiivne kehatüve ja pea tõmp trauma roiete hulgemurdudega, südamepauna, parema kopsu ja põrna rebenditega, mille tüsistusena tekkis äge verekaotus.

Deleted: asukohaga Tartu, Kastani 183b

Deleted: kella 15.15 ja 15.30 vahel Tartus Kastani 183b asuvas

Deleted: Tartu

K eitab süüd ning esitab järgmised asjaolud:

- 1) KarS § 197 lg 1 on küll KrK § 135 lg-ga 3 samase sisuga, kuid väiksema mahuga. KarS näeb ette kriminaalvastutuse töötervishoiu- või tööohutusnõuete või tehnilisele järelevalvele allutatud objektile kehtestatud nõuete eiramise eest ehitustöid teostavas, kemikaale käitlevas, ohtlikus või suurõnnetuse ohuga ettevõttes või tehnilisele järelevalvele allutatud objektil, kui sellega on ettevaatamatusel põhjustatud inimese surm.

Kuna AS-i K puhul ei ole tegemist ühega KarS § 197 lg-s 1 nimetatud objektidest, ei ole nimetatud tegu karistatav. Nimetatud asjaolu kasuks räägib fakt, et ehitustegevus ei olnud

AS-i K põhikirjas nimetatud tegevusala.

- 2) T oli instrueeritud K poolt, et demonteerimistöid ei tohi teostada üksinda, et tööde teostamisel tuleb kasutada kiivrit, samuti oli töötajatele teatavaks tehtud, et patareide koristamine tohib toimuda vaid tõstukiga ja kui tõstuk läheb teisele tööle, peab ka keevitaja ruumist lahkuma. T aga jättis need nõuded täitmata. Seda kinnitab ka tema enda poolt koostatud tööõnnetuse raport.

Deleted: Seega on KarS-s süüteo koosseisu objektiivsed tunnused piiritletud kitsamalt võrreldes kriminaalkodeksiga. KrK § 135 lg 3 nägi ette kriminaalvastutuse töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest nende täitmise eest vastutava isiku poolt, piiritlemata tegevusvaldkonda, kus töid teostati. ¶

Deleted: Tartu

Deleted: Tartu

Prokurör leiab, et K süü on tõendatud. T-ga toimunud tööõnnetuse põhjuseks ei saa pidada seda, et ta ise eiras talle antud juhiseid, jätkates keevitustööde teostamist või viibides põhjendamatult ruumis, kus töid teostati, vaid tööõnnetuse toimumise põhjuseks oli süüdistuses nimetatud töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmata jätmine K poolt.

Sellest lähtuvalt leiab prokurör, et K süü õnnet use toimumisel on tõendamist leidnud.

Hinnake K vastutust.

2.4. Varavastased süüteod

88. Patrullpolitseinikud pidasid kinni purjus J, kes oli 15 minutit enne kinnipidamist ähvardanud ühte naist. Naise seletuse kohaselt tuli J talle tänaval vastu ja nõudis viinaraha. Kui ta keeldus, võttis J välja relvataolise eseme ja jätkas ähvardamist. Naisel õnnestus aga põgeneda ning kohe pärast juhtunut kutsus ta välja politsei. Kinnipidamisel võeti J-lt ära puust mänguautomaat, mis mehe sõnade kohaselt kuulub tema pojale.

Kas ja millise koosseisu järgi J vastutab?

89. K ootab jaamas rongi. Rongi saabudes üritab sealt väljuda suure kohvriga vanem daam D. K otsustab teda aidata ja pakub abi kohvri mahatõstmisel. Võttes kohvri, märkab ta, et tegemist on väga ilusa ja ilmselt kalli nahkkohvriga, millel on koodlukk. Kuulnud, et D on tulnud külla oma tuttavale, kellel ei olnud kahjuks aega D-le vastu tulla, teeb K talle ettepaneku igaks juhuks kohver niikauaks tasulisse pakihoiuautomaati jätta, kuni D oma tuttava leiab. D on sellega nõus. Ta annab K-le vajaliku mündi ja palub kohvri ülemisse hoiukappi tõsta. K teeb seda, kuid samal ajal sulgeb märkamatuks ka kõrvaloleva

hoiukapi ukse ja annab selle võtme D-le, jättes õige hoiukapi võtme endale. Kui D lahkub, avab K hoiukapi, võtab sealt kohvri ja sõidab rongiga koju. Kodus lõhub ta kohvri luku. Kahjuks ei leidu kohvris midagi väärtuslikku ja K viskab kohvri koos selle sisuga minema.

K vastutus?

90. Nägu varjanud mees A üritas laupäeval Statoili tanklas võõraid autonumbreid kasutades bensiini tankida, kuid turvatöötaja pidas ta kinni ja andis politseile üle. A oli jõudnud tankida kütust 98 Euro Ultima 265 krooni eest ja tal puudus raha kütuse eest tasumiseks.

Deleted: Tallinnas Õismäel asuvast

Deleted: Mees

Kas ja millise koosseisu järgi A vastutab?

91. A töötab füüsilisest isikust ettevõtjana ning müüb AS Betoon kive. A-l on kivide müüki võimalik vormistada kahel viisil, kas saab raha kohe kätte või järelmaksuga. A sõlmib 5 inimesega lepingud, tingimusel, et tasutakse kohe. A saabki kogu raha 5 inimeselt, kellega lepingu sõlmis, kohe kätte. Peale seda vormistab A lepingud ümber nagu oleks kive müünud järelmaksuga (kirjutab klientide nimel ise alla) ja edastab need AS-le Betoon. Annab AS-le Betoon üle ka esimese sissemaks vastavalt ümbertehtud lepingutele. Seejärel maksab veel mõned korrad vastavalt ümbertehtud lepingutele ning siis lõpetab maksmise ja kogu lugu tuleb välja.

Deleted: , siis mingi aeg enam ei maksa

Mille eest vastutab A?

92. T tungis ukسلuku purustamise teel I sõiduautosse ning püüdis juhtmete ühendamise teel mootorsõidukit käivitada, kuid peeti sündmuskohal politseipatrulli poolt kinni.

Hinnake T käitumist.

93. A-le kuulub kivi-hunnik. B soovib hunnikut osta ning C, kelle krundi lähedal kivid asuvad, müüb need talle. B arvab, et C-le vastav õigus on, C aga teab, et tegutseb ebaseaduslikult. C jätab kivide eest saadud raha endale.

Deleted: Kivi-hunnik kuulub

B ja C vastutus?

94. Üliõpilast T-d häirib larm, mida ööl ja päeval teeb tema üürileandja O papagoi. Ühel päeval, kui O on välja läinud, avab T linnupuuri ukse ja elutoa akna. Papagoi lendab ära ning vaatamata O pingutustele ei suuda ta enam lindu leida.

Kas ja millise koosseisu järgi T vastutab?

95. A-l on suured rahalised raskused, tal on vaja saada kiiresti ja palju raha. Selleks otsustab ta oma kahjutule vastu kindlustatud kiirtoitlustussõiduki maha põletada, et kindlustussumma kätte saada. Et oma plaani edukalt realiseerida, palkab ta B, kellele lubab 25% väljamakstavast summast ning B peab hoolitsemise süütagamise korraldamise eest. A annab B-le täpsed juhtnõuad teo aja ja koha kohta ning ka kõige kindlama toimumisviisi kohta. Selleks, et näidata juhtunut õnnetusena palkab B elektrik C, et viimane oma erialateadmisi kasutades näitaks tulekahju põhjuseks elektriseadme rikke. B räägib C-le A plaanist ja C-le „töö“ eduka sooritamise puhul 10% saadavast kindlustushüvitusest. Süüteo toimepanemise ööl ühendas C kiirtoitlustussõiduki elektrilisse ahju juhtmed valesti. Seejärel läks C välja valvet pidama ning B läks kiirtoitlustussõidukisse ning pani ahju tööle, mis tänu juhtmete valesti ühendamisele, tekitas tulekahju.

A, B ja C vastutus?

96. AS A juhatuse esimeest süüdistatakse selles, et ta sõlmis lepingu oma sõbra ettevõttega B, millega andis tasuta rendile laohooned 1 aastaks. Samasuguseid laohooneid andis AS A reeglina rendile hinnaga 25 000 kroonis kuus.

Deleted: teatud

Kas ja millise koosseisu järgi A vastutab?

97. A ja B on äripartnerid. A-l on kodus CD kopeerimismasin ning selle teel reprodutseerib ka CD-sid. B aga tegeleb CD-de müügiga nn Harju Mäe plaaditurul. Nende äri on edukas ning sissetulekud suured. Kokkulepe on selline, et iga kuu lõpus teatab B A-le nende kasumist ja raha jagatakse pooleks. Ühel kuul on aga B poolt esitatav kasuminäitaja väiksem võrreldes varasemate kuudega. B põhjendab seda saagenenud politseireididega, mis ei võimalda tavapärasel kujul äri ajada. A aga ei usu seda juttu ning

otsustab B tegevust kontrollida. Ühe teise CD-de müüja käest saab ta teada, et vastupidiselt B seletustele, on just viimasel ajal kõigil müüjatel eriti hästi läinud. Seepeale nõuab A B-lt 10 000 krooni (selle võrra oli viimase kuu kasum väiksem eelmise omadest), viimane aga keeldub sellest.

Kas ja millise koosseisu järgi A ja B vastutavad?

98. A on Selveris tööl lihameistrina. Tema hea sõber B peab šašlökibaari. Ühel suvepäeval, kui B äril läheb väga hästi ja läbimüük on suur, lõpeb B-l liha otsa ning ta pöördub abi saamiseks A poole. A lubabki teda aidata ning annab talle 25 kg sealihha, ilma et oleks selle kohta raha küsinud ega seda teingut kajastanud. Sealihha kg hind on müügi korral 85 krooni.

A vastutus?

99. T tõstab kaupluses oma ostukärsse kõigepealt kasti mineraalvett. Teel kassasse märkab ta ühte huvitavat raamatut, mille hind – 250 EEK – talle liiga kõrge tundub. Natuke mõelnud, võtab ta siiski raamatu ja asetab selle ostukärsse mineraalveekasti alla, nii et seda ilma kasti kärust väljavõtmata näha ei ole.

Järgmisel riulil avastab T aga ühe väga ilusa vaasi, mille hind – 1 500 EEK – talle samuti üle jõu käib. Kustutuskummi abil eemaldab ta vaasi külge kleebitud hinnasildilt number 1 viisil, et seda lähemalt uurimiseta on väga raske märgata. Kaupluse omanik oli selle vaasi eest hulgimüüjale maksnud 1000 EEK.

Seejärel läheb T kassasse ja maksab seal kõigepealt mineraalvee eest (ilma kasti kärust välja tõstmata) ja seejärel vaasi eest 500 EEK. Raamatut ta kassiirile ei näita ja selle eest midagi ei maksa. Kassiir ei märka ei kasti alla peidetud raamatut ega ka muudetud hinnasilti.

T vastutus?

100. Tallinna kriminaalpolitsei vahistas Tallinnas neli Ida-Virumaalt pärit meest. Mehed olid eelmisel päeval Tallinnas kinni võtnud ühe ehitusfirma juhi ning viisid ta Kohtla-Järvele. Seal aheldasid nad ohvri ühe maja saunas käeraudadega radiaatori külge. Seejärel helistasid nad mehe abikaasale ja nõudsid 10 000 krooni mehe vabastamise eest ning lisaks 20 000 krooni saamata jäänud niinimetatud katuseraha. Nimelt oli nad Kohtla-Järvel ehitusfirma juhti ähvardanud, et kui viimane ei tasu 20 000, siis hakkab tema ettevõttes “õnnetusi juhtuma”. Ehitusfirma juht olevat näiliselt ähvardusele allunud, kuid polnud nõutud summat tasunud.

Deleted: kolmapäeva õhtul

Deleted: võtsid

Deleted: kolmapäeva hommikul

Deleted: Maarjamäel

Deleted: miks need aja- ja kohamäärused vajalikud on?¶

Kas ja millise koosseisu järgi vastutavad Ida-Viru mehed?

101. A ja B varastasid C auto. Seejärel helistasid nad C-le ning ütlesid, et kui ta soovib oma autot veel kunagi näha, siis tuleb tal neile maksta 50 000 krooni.

Kas ja millise koosseisu järgi vastutavad A ja B?

102. A varastab ühistranspordis B-lt telefoni. Kartes, et tegu võidakse avastada, vahetab ta varastatud telefoni ära oma õe telefoniga, mis on viimasega identne. Seejärel müüb ta õe telefoni ilma selle teadmata maha. Varastatud telefon jääb õele alles.

Kas ja millise koosseisu järgi vastutab A?

103. A varastab B-lt tema pangakaardi ning üritab sellega poes toidukaupade eest maksta. Poemüüja aga näeb, et A poolt tehtud allkiri erineb oluliselt pangakaardi tagaküljel olevast allkirjast ning kutsuturvamehe, kes peab A kinni.

Kas ja millise koosseisu järgi vastutab A?

104. A ja B, käes püstolimaketid ja peas sukad, tormavad vahetult pärast avamist panka “P”. Sellel hetkel viibivad pangas ainult kassiir K, kes on kuulikindla klaasiga piiratud kassas, ja üks varajane klient T.

A haarab T-lt selja tagant kinni, surub püstolimaketi talle vastu kukalt ja käsib tal liikumatult püsida. Samal ajal siirdub B kassiiri juurde ja ähvardab, et kui viimane kohe kogu kassas olevat raha talle ei anna, laseb A T maha. A kinnitab seda omapoolsete ähvardustega.

Kuigi K kuulikindla klaasi tõttu otsest ohtu enda elule ja tervisele ei tunneta, otsustab ta siiski T elu säästa ja annab kassas oleva raha B-le.

Seejärel A ja B lahkuvad koos rahaga. Klient T pääseb vaid ehmatusega, mingeid tervisekahjustusi ega füüsilist valu talle ei põhjustatud.

Kas ja millise koosseisu järgi vastutavad A ja B?

105. Kuigi A ametlikult tööle vormistatud ei ole ja ka ametlikult palka ei saa, töötab ta 2000 kroonise "ümbrikupalga" eest E poolt juhitud osatühingus.

A tahab endale osta järelmaksuga televiisorit, mis maksab 5 000 krooni. Selleks on tal vaja palgatõendit. E seda talle aga ei väljasta, kuna ta kardab, et nii tuleb ümbrikupalga maksmine välja. Seejärel otsustab A palgatõendi ise teha. Ta teab, et E on igaks juhiks alla kirjutanud paar osatühingu ametlikku blanketti, millele saab teksti vajadusel hiljem lisada. A hangib endale ühe sellise allkirjastatud tühja blanketi ja kirjutab sinna, nagu oleks ta E juurde ametlikult tööle vormistatud ja saaks palka 2000 krooni kuus.

Seejärel läheb ta kauplusesse, mille omanik on K, ja esitab palgatõendi. Selle alusel müüakse talle järelmaksuga televiisor. Enne televiisori kättesaamist tuleb tal maksta sisse ka esimene osamaks – 2 500 krooni –, mida A ka teeb. Teise sama suure osamaksu tasumise tähtaeg saabub poole aasta pärast.

Pärast televiisori ostmist saab aga E teada, et A on kasutanud tema allkirjutatud blankette ja loobub tema teenetest. A jääb töötuks ja teise osamaksu tähtaja saabudes puudub tal raha, et seda tasuda. Tegelikult ei püüagi A eriti oma kohustusi täita vaid üritab pigem K ignoreerimisega probleemi lahendada.

Kas ja millise koosseisu järgi vastutab A?

106. O läheb reisibüroosse ja tahab broneerida 3-nädalase nn klubireisi, mille eesmärk on võimalus koos teiste noortega sportida ja õhtuti lõbusalt aega veeta. Reisibüroo töötaja T annab O-le lepingu, millele too läbi lugemata alla kirjutab. Lepingu järgi broneerib O 3-nädalase antiiksete kultuuriväärtustega tutvumise reisi. Sihtkohta jõudnud, märkab O, et ta viibib 30-60-aasteate naispedagoogide seltskonnas, kes tunnevad suurt huvi Akropoli jm kultuuriväärtuste vastu. O protesti peale teatab reisibüroo, et makstud 25 000 krooni eest sai ta õppereisi, mille väärtus on samuti 25 000 krooni.

T vastutus?

107. A ja B tellisid C nimel ja tema kliendinumbriga ja -soodustusi kasutades Hobby Halli järelmaksu kataloogist erinevaid kaupi 10 000 krooni väärtuses. Nad oli kokku leppinud, et A ja B asuvad kauba eest tasuma koheselt peale ostutehingut. Kuid kahe nädala jooksul ei olnud A ja B mingit tagasimakset teinud ning C järelepärimisele vastasid, et kuu aja jooksul maksavad. Pärast 4 kuu möödumist polnud C-le mingit osa tagasi makstud. Vahepeal nägi C aga A-d ja B-d kallisel restoranis söömas ning esitas seejärel politseile avalduse isikute karistamiseks KarS § 209 alusel.

Kuidas A ja B tegevust hinnata?

108. T hõivab võõra tühja maja. Ta barrikadeerib ukSED ja aknad, takistades omanikku majja pääsemast. Pärast maja hõivamist kisub T seinast lahti puitplaate. Seda teeb ta eesmärgil saada materjali ahju kütmiseks, sest majas on külm.

Hinnake T tegevust.

109. T võtab oma tädi O korterist viimasele kuuluva hinnalise skulptuuri, et see maha müüa ja raha endale võtta. Tädi on sel ajal turismireisil. Hiljem aga selgub, et skulptuuri hõivamise ajaks oli tädi liiklusõnnetuses surma saanud. T on tädi ainuke pärija.

Hinnake T käitumist.

110. Advokaadibüroo töötajal A-l on pidevalt rahapuudus. Büroo juhataja O riputab oma pintsaku tavaliselt eesruumi, kust lähevad ukSED kabinettidesse. Hetkel, mil ruumis kedagi ei ole, vaatab A O pintsakutaskusse ning leiab sealt 500-kroonise rahatähe, mille paneb oma rahakotti. Pärastlõunal tuleb kriminaalpolitsei ametnik ja uurib kõigi töötajate käsi. A käelt leitakse püüisainet. Et büroos oli ka varem vargusi ette tulnud, oli O palunud politseid kanda tema mõnede rahatähtede püüisainet – pulbrit, mis jääb käe külge ning hakkab ultraviolettkiirguses helendama.

Kas ja millise koosseisu järgi A vastutab?

Deleted: t

Deleted: a

111. T hõivab originaalmaali turuväärtusega 100 000 krooni. Vastavalt oma plaanile võtab ta kolm päeva hiljem ühendust omanikuga ja pakub talle maali 30 000 krooni eest tagasi. Omanik nõustub, maksab T-le nõutud summa ja saab maali tagasi. T oli algusest peale kindel, et asi just nii läheb.

T vastutus?

112. a) A elab B-ga puhkekodus ühes toas. B-l on ilus kuldkaelakee, mis A-le väga meeldib. Britta on mõned korrad lubanud keed kanda ka A-l. B hoiab ehet riulil, mida nad mõlemad kasutavad (seal on ka A nipsasjad). Päev enne lahkumist võtab A salaja kee, et seda ise kanda. Kodus hakkab ta siiski kartma, et keegi võiks ehte ära tunda ning ta müüb selle juveliirile.

b) A on B-le ilusa ehte pärast kade. Ta võtab ühel päeval salaja kee ning viskab selle merre.

A vastutus?

113. T ostab kasutatud autode müüjalt Olt pruugitud sõiduauto väga soodsa hinnaga – 40 000 krooni. Müügileping sõlmitakse laupäeval ja T maksab raha kohe ära, kuid nad lepivad kokku, et O annab auto üle alles esmaspäeva hommikul. Kui T aga esmaspäeval kohale tuleb, vastab O põiklevalt. T tuleb õhtupoolikul uuesti ning märkab, et O demonstreerib tema ostetud autot F-le. T on väga kohkunud, seda enam, et O vabandab ennast seegi kord välja, et ta ei saa veel autot üle anda. Seepärast läheb T ööl vastu teisipäeva O kaupluseõuele, ronides üles lukustatud värava. Ta lõikab osa traataiast katki, istub autosse ja käivitab mootori kaasatoodud varuvõtmega. Sel hetkel ilmub välja O, kuid T-l õnnestub autoga põgeneda.

T ja O vastutus?

114. Üliõpilane T elab allüürnikuna A juures. Ühel ööl, kui T on kõik oma sigaretid ära tõmmanud, avastab ta, et tal ei ole muud raha kui kaks 10-kroonist, mida sigaretiautomaadis kasutada ei saa. Seepärast läheb ta kööki (A on ise kodust ära), teades et A hoiab köögikapis karpi, milles on metallrahad. Ta leiab karbist neli viiekroonist münti ja paneb nende asemele oma paberraha.

Deleted: ta

Deleted: Agape

Kolm päeva hiljem on T jälle üksi korteris ja tal läheb öösel kõht tühjaks. Kuna tal ei ole enam raha, läheb ta kööki ja võtab A rahakarbist samad 10-kroonised, mille ta varem ise sinna pani. Selle raha eest ostab ta pitsa ja sööb ära.

Kas ja millise koosseisu järgi T vastutab?

115. A ja M anti kohtu alla süüdistuses KarS §214 lg2 p 5 järgi. Süüdistuse kohaselt hoidsid A ja M 1. aprillil 2003. a A elukohas kinni korteri omanikku L-i, lukustades pärast viimase sisenemist ukse. Võttes kannatanult võimaluse korterist lahkuda, ähvardasid nad teda tapmise ja eluohtliku vägivaldaga. Lubades kannatanu põlema panna, söövitava vedelikuga üle valada, metsa viia ja seal talle narkootikume süstida ning kasutada vägivalda ka tema lähedaste suhtes, nõudsid A ja M A-le selle korteri müümist, milles nad viibisid ja mille omanik oli L. Ähvarduste mõjul koostaski L A dikteerimisel lihtkirjalikus vormis korteri ostu-müügi lepingu, mille kohaselt müüs ta korteri järeelmaksuga A-le 50 000 krooni eest. Pärast seda lubati kannatanul lahkuda.

Deleted: ajavahemikus 16.30 kuni 21.00

Deleted: Rakveres

Kas süüdistuse kohaselt oli A ja M tegevus õigesti kvalifitseeritud?

116. K pöördub R-i poole ettepanekuga tappa tema naine. Avansina maksab K talle 10 000 EEK. R võtab raha vastu ja lubab K-i naise tappa, kuid tegelikult ei kavatse seda teha. Mõne aja pärast hakkab R kartma, et K võib palgata kellegi teise. Ta pöördub politseisse ja räägib loo ära.

Deleted: jällegi mittevajalik täpsus kohas ja ajas!

Hinnake K ja R-i käitumist.

117. Optikakaupluse pidaja O väidab, et peatselt on tulemas päikesevarjutus ning seetõttu pakub ta müüa suitsuklaasist eriprille, mis on tavalistest päikeseprillidest palju kallimad. Tegelikult mingit päikesevarjutust polnudki tulemas, mida O väga hästi teadis.

Kas ja millise koosseisu järgi O vastutab?

118. Raamatumüüja V müüb koolidirektor Ele atlase hinnaga 400 krooni, mis vastab esmaväljaande müügihinnale. Tegelikult on tegemist odava kordusväljaandega, mida müüakse enamasti hinnaga 200

krooni. V teab, et E lähtub kindlast müügihinnast (400 krooni), kuid samas ei jütle talle, et tegemist on kordusväljaandega.

Deleted: räägi

Deleted: müüb

Kas ja millise koosseisu järgi V vastutab?

119. Müügiagent L pakub talupidaja T-le müügiks lüpsimasinat, väites, et tegemist on sooduspakkumisest tuleneva madala müügihinnaga ning see kehtib täna viimast päeva. T ostabki masina, olles aga sunnitud selleks võtma võlgu, mistõttu ta satub rahalistesse raskustesse. Hiljem selgub, et mingit sooduspakkumist ei olnudki ning T ostis masina tavalise müügihinnaga.

Hinnake L käitumist.

120. O-l on hinnaline sõiduauto ja ta hoiab seda ühisgaraažis. Õhtu*j*i viib ta auto garaaži ja paneb lukku. Garaaživalvuritele on antud autode tagavaravõtmed, kuid neil on keelatud sõidukeid kasutada (tagavaravõtmed on juhuks, kui autot on vaja ruumipuuduse tõttu teisaldada, samuti tulekahju vm hädajuhtumi korral). T on võitnud O usalduse. Garaaživalvur V on neid mitu korda näinud koos autot ära toomas, kusjuures nende vahel näib valitsevat mitte ainult lähedased suhted, vaid ka täielik usaldus. Ühel päeval tuleb T üksi garaaži ja ütleb, et O palus tal auto ära tuua, aga rumalal kombel unustas ta (T) võtme maha. Seepärast palub ta Vlt anda talle auto varuvõti. V täidabki heas usus T palve. T võtab auto ja sõidab sellega, nagu algusest peale planeeritud, oma sõbra K-ga Euroopasse.

Deleted: l

Deleted: Viktor

Deleted: uue

Deleted: . - mis see uus sõber asjasse puutub?

Kas ja millise koosseisu järgi T ja K vastutavad?

121. J ja tema alaealine poeg M anti kohtu alla süüdistatuna selles, et nad 2002. aasta septembris tungisid varguse eesmärgil sisse K külas asuvasse T-le kuuluvasse talukuuri, kust varastasid antiikse hobuviljalõikumasina. Süüdistuses ei olnud näidatud varastatu maksumust.

Deleted: Saare maakonnas Laimjala vallas

Deleted: õnu Valdmale

Kohus leidis, et kohtualused, olles teadlikud vara kuulumisest kannatanule ja omades võimalust kannatanuga suhtlemiseks, lõhkusid ilma kannatanu loata viimase poolt suletud ustega ruumi paigutatud vanaaegse suure viljalõikumasina ja viisid selle masina detailidena oma elukohta. Kohus järeldas, et kohtualustel oli tahtlus võõra vara omastamiseks ning selle tahtluse nad ka realiseerisid. Ka kohus aga ei teinud oma otsuses kindlaks varastatu väärtust.

Kas ja millise koosseisu järgi J ja M vastutavad?

122. Peterburi elanik P, kes oli endale hankinud Eesti transiitviisa ja vedas läbi Ikla piiripunkti Valgevenesse varastatud autosid. 15.01.2003. a sõitis P kodulinnast Peterburist reisibussiga Narva, kust suundus Kesk-Eesti kaudu Ikla piiripunkti. Vahepeal istus mees 2000. aastal toodetud Toyotasse, mille roolist politsei ja piirivalve ta Ikla piiripunktis vahistasid Politsei avastas, et autol olid Vene registreerimisnumbrid ja väliselt korrektne Venemaa tehniline pass, kuid auto kerenumbrid olid üle löödud.

Deleted: Tallinna kriminaalpolitsei autojälitusgrupp vahistas

Deleted: u

Deleted: endale

Deleted: Venemaa kodanik, üle 30 aasta vanune mees, vahistati läinud neljapäeval

Deleted: kui ta üritas varastatud sõiduautoga Toyota Corolla Läti minna. Samal päeval oli ta

Deleted: sõitnud

Deleted: Väga segane lugu. Proovi asjaolusid siin selgemalt esitada.¶

Hinnake P käitumist.

123. D-d süüdistatakse arvutikelmuses. Ta saatis internetist leitud firma raamatupidaja e-posti aadressile väljamõeldud mehe nimelt kirja, millega oli kaasas Exceli tabel. Kuna fail ei avanenud, kustutas raamatupidaja kirja ja unustas selle olemasolu. Faili avamiskatsega käivitas raamatupidaja silmaga nähtamatu spiooniprogrammi, mis oli kirjaga salaja kaasas. Programm hakkas seejärel fikseerima iga liigutust, mida ohver oma arvutis tegi, ja saatma tehtu kohta iga tunni tagant ühele kirja sisse peidetud e-posti aadressile. D e-posti aadressile saabusid ka kõik selle raamatupidaja kasutajatunnused ja salakoodid, millega ta sisenes firma kontole internetipangas.

Kas ja millise koosseisu järgi D vastutab?

124. M-i süüdistatakse selles, et ta tungis enda arvutist kaitsevahendi kõrvaldamise teel ilma loata AS-le X kuuluvasse serverisse ning kasutas seda ebaseaduslikult, kopeerides serverist ning serverisse andmeid, töödeldes arvutis olevaid andmeid, mis võimaldas edasist piiramatut kasutusõigusega ligipääsu serverile.

Deleted: ,

Deleted: ning

Kas ja millise koosseisu järgi M vastutab?

125. S ostis 1999. aastal Karu tn 15 asuva arhitektuurimälestiseks tunnistatud elamu ning alustas selles kohe ehitustöid. S-l ei olnud muinsuskaitseametis kooskõlastatud ehitusprojekti ega ehitusluba ning ta ignoreeris linnavalitsuse ja muinsuskaitseameti tehtud ettekirjutusi.

Muinsuskaitseinspeksioon tegi avalduse politseile kriminaalmenetluse alustamiseks. Oma vastuses teatas politseiprefektuuri uurija, et keeldub kriminaalmenetluse alustamisest, põhjendades seda asjaoluga, et S käitumises puudub süüteo koosseis. Uurija leiab, et karistusseadustiku § 204, millele Muinsuskaitseamet viitas, sätestab vastutuse avaliku asja rikkumise või hävimise eest, kuid Karu tn 15 kuulub S-i eraomandisse.

S-i esindav advokaat L tõdes, et Tartu politsei tegi õigesti, jättes kriminaalasja algatamata. "Esiteks ei olnud S 1999. aasta oktoobrini kursis, et tegemist on arhitektuurimälestisega, kuid ehitustööd olid selleks hetkeks juba kaks kuud käinud," märkis L. "S ei olnud ka tööde teostaja, seega ei saa tal lasuda vastutust mälestise väidetava rikkumise eest."

Kuidas hinnata S-i käitumist?

126. 5. novembri 2002. a hommikul otsustasid 14-aastased R ja A kooli mitte minna. Mõni aeg sõitsid nad tuttavate bussijuhtidega liinil, seejärel jäid autobusside parkimisplatsile. Et õues oli külm, otsustasid poisid mõnda bussi sooja minna. Nad valisid välja TAKi Scania, lõid jalaga ukse lahti, käivitasid bussi ning istusid seal umbes tund aega, käies vahepeal kioskis seemneid ostmas. Mõne aja pärast otsustasid poisid bussiga sõita Maardusse ning R istus rooli.

Deleted: Kärberi dispetšipunkti

Maardus sõideti bussiga kooli ette, kus parajasti oli tund lõppenud. Bussi tuli veel paar sõpra, edasi sõideti suvilakooperatiivi poole. Teel sai bussi radiaator viga, temperatuur tõusis 100 kraadini, vigastada sai ka õhkpadid. Poisid jätsid bussi maha umbes paar kilomeetrit Ülgase teest, kust politsei selle hiljem leidis ning sellega sõitnud kindlaks tegi.

Kuidas hinnata R-i ja A käitumist?

127. H palus oma sõpra R-i, et viimane ta maha laseks. Põhjus oli selles, et üksteise järel olid eelmise aasta keskel finantsraskustesse sattunud nii tema humanitaarabikaubandus kui toitlustusäri. Samas vajab maksimist suureprotsendiline hiigellaen, firma mitmetuhandeline autoliising ning mehe enda elukindlustus.

Viimase oli H esialgu sõlminud miljonile kroonile, kuid hiljem kauples mees kindlustusfirmalt selle tõstmise kahele miljonile. Mehe surma korral oleks kindlustusraha saanud tema naine N ja lapsed. R täitiski H soovi. N oli H plaanist teadlik.

Deleted: mullu suvel

Kuidas hinnata R-i ja N-i käitumist?

128. V teatas politseile, et eelmisel ööl di varastatud tema sõiduautolt Honda Civic neli valuvelge koos rehvidega. Autoomanik V hindas kahju 19 600 kroonile.

Hiljem teatas V politseile telefoni teel, et soovib teha täiendava avalduse, paludes varguseteade tühistada, sest sõbrad olevat teinud nalja ning veljevargust matkinud.

Kuna V selgitustes oli mitmeid ebakõlasid, siis asusid politsei töötajad välja selgitama juhtumi üksikasju.

Uurimise käigus tunnistas V üles, et tegelikult võttis ta autolt valuveljed ära ning müüs ühte rehvitöötkotta, saades nelja velje eest kokku 3500 krooni. Kolm päeva hiljem tegi noormees politseile avalduse, et on langenud varguse ohvriks.

Pettuseskeemi õnnestumise korral oleks V saanud kindlustusseltsilt kaskokindlustuse omavastutuse 3 000-kroonist määra arvestades umbes 16 000 krooni kindlustushüvitist.

Mille eest vastutab V?

Deleted: Reedel hommikul

Deleted: sai Ida-Harju

Deleted: teate

Deleted: n

Deleted: Viimsi vallas Pringi külas

Deleted: sõiduautolt

Deleted: Ida-Harju kriminaalpolitse

2.5. Intellektuaalse omandi vastased süüteod

129. a) Saksa keele õpetaja A sai oma Saksamaa sõpradelt kingitud CD, millel on ühe saksa keele tunni jaoks mõeldud harjutused. A, kes veendub, et tegemist on kvaliteetse teosega, teeb sellest koopia, et seda oma tundides kasutada.

b) A teeb teosest 50 koopiat ja jagab need oma õpilastele.

A tegevusest saab teada CD autorit esindav organisatsioon, kes süüdistab A-d autori varaliste õiguste rikkumises.

Hinnake A käitumist

130. Fila Sport registreeris Eestis kaubamärgid F ja FILA. Tallinna Kadaka turul kontrolliti OÜ S kaupade (lukuga särvid), mis olid tähistatud kaubamärkidega F ja FILA. Kaup oli asetatud müügile. Fila Spordi ametlik esindaja tuvastas, et tegemist on võltsitud kaubaga. Kriminaalmenetluse käigus selgus, et OÜ S oli juba aasta tagasi karistatud rahaträhviga sama teo eest HÕS-i alusel.

Deleted: Mervelon Kaubandus

Millisele süüteokoosseisule vastab OÜ S tegevus?

131. A-l on kaubamärk Suvilakalender (on kümne aasta jooksul sellist kalendrit välja andnud; sees pildid maamajaketest, kalapüügist, aiapidudest jne). B on teadlik sellise kaubamärgi nagu Suvilakalender olemasolust, kuid annab ise samuti välja kalendrit sama nime ja sisuga.

Deleted: toodab

Hinnake B käitumist.

132. OÜ Viib Keele Alla töötajad Peeter Pontšhik ja Margus Marmeladov pakivad oma kompekid ja küpsised AS-i Kalev kaubamärgiga tähistatud pakenditesse. Nad teevad seda OÜ juhatuse esimehe Kalmer Karamelli korraldusel, kelle eesmärgiks on mitte raha kulutada pakendile ning seetõttu võeti vanad AS-i Kalev pakendid kasutusse.

Kes ja mille eest vastutab?

133. Muusik A istus pargipingil ja vilistas viisi, millest pidi saama tema uue laulu meloodia. Kõrvalpingile istusid noormees ja neiu, kes jäid vilistamist kuulama. Tähelepanust innustatuna vilistas A intensiivselt veel mitu tulevase laulu variatsiooni, kuni noorpaar lahkus.

Samal õhtul läks A ühe debüütbändi kontserdile. Ansambli kitarrist tundus talle kuidagi tuttav. Kui bänd kuulas välja oma täiesti värske laulu esiettekande, mille meloodia oli täiesti sarnane tema uue kavandatava lauluga, tundis A kitarristis ära pargipingil istunud noormehe. Noormees B avaldab hiljem laulude kogumiku, kus nimetatud laulu on ta nimetanud oma loomingu tulemuseks. A süüdistab B-d autoriõiguse rikkumises.

Kas B vastutab ja kui, siis millise süüteokoosseisu alusel?

134. S oli kohtu alla antud süüdistatuna KarS § 224 lg 1 järgi selles, et tema, omamata vastavat luba, kauples oma kaupluses, 346 helikandjaga (CD-d ja audiokassetid), 2videokassetiga ja 101 CD-ROM infokandjaga, mis osutusid piraatkoopiatega.

Deleted: asukohaga Narva, Püdkini tn 7

Deleted:

Kohtuotsusega mõisteti S talle esitatud süüdistuses õigeks. Kohtuotsuse kohaselt ei ole tuvastatud ühtegi inimest, kellele S oleks müünud litsentseerimata audio-videotoodangut. Samuti leidis kohus, et millegagi ei ole kummutatud kohtualuse väidet, et ta pani ülalnimetatud esemed välja üksnes vahetamiseks ja laenutamiseks ega kaubelnud nendega. Seega ei vasta kohtu arvates kohtualuse käitumise KarS §224 lg-s 1 sätestatud süüteokoosseisule.

Deleted: ...ja need arvud, mis need juurde annavad? Narva Linnakohtu otsusega

Kuidas hinnata kohtu lahendit?

135. OÜ Peaparandus juhatuse liige Viljar Vikat tellis Bulgaaria äriühingust Bolgar veine Märjake ja Kuivav Kurk, sõlmis tollimaakleriga esinduslepingu ja transpordifirmaga veolepingu, mille järgselt vedas 01.11.2002. a Eesti Vabariigi territooriumile Valga tollipunkti kaudu sisse järgmisi veine:

Märjake 14,5% vol 0,7 l – 5 520 pudelit koguväärtuses 64 325 krooni;

Kuivav Kurk 16% vol 0,7 l – 2 880 pudelit koguväärtusega 33 715 krooni.

12.01.2003. a ekspertiisiaktiga tuvastati, et nimetatud veinide etikettide kujundus on välisvormistusest sarnane Eesti Vabariigis kaitset omavatele kaubamärkidele, s.o Patendiametis AS-le Alko kuuluvatel kaubamärgiregistreeringutel kujutatud reproduktioonidega, mis on nähtavad Patendiameti avalikus andmebaasis internetis.

AS Alko ei ole andnud OÜ-le Peaparandus luba nimetatud kaubamärgi ja sellega äravahetamise sarnase kujunduse kasutamiseks ega selliselt tähistatud kauba sisseveoks.

Kas ja millise koosseisu järgi Viljar Vikat vastutab?

2.6. Riigivastased süüteod

136. T tunnistati süüdi selles, et tema, olles rahulolematu kujunenud olukorraga Eestis, hakkas Kaitseliidu liikmena ette valmistama sõjaväelist riigipööret ning asus selleks looma vastavaid tingimusi. T poolt koostatud dokumendi "Eesti Saatus?" kohaselt oli Eestis illegaalselt moodustatud relvastatud organisatsioon Vabastusarmee, mille eesmärgiks oli postkommunistliku režiimi kukutamine ja sõjaväelise rahvusliku diktatuuri kehtestamine. Süüdistuse kohaselt kallutas T Kaitseväge juhatajat ja Kaitseliidu peastaabi ohvitseri sõjaväelisele riigipöördele ning tegi turvafirma AS ESS ühele omanikule ettepaneku hakata tööle loodava valitsuses siseministrina. T püüdis oma erakonnakaaslase R-i kaudu kontakteeruda L-ga kui loodava valitsuse võimaliku peaministriga. Kõigil kohtumistel konkreetsete isikutega püüdis T jätta muljet, et sõjaväeline riigipööre on reaalne ning kergesti teostatav ning selle ettevalmistamisega tegeleb hulk inimesi. Kohtuotsuse kohaselt katkes eelkirjeldatud tegevus kohtualuse tahtest mitteolenevatel põhjustel, seoses tema vahistamisega.

Kohtuotsuse peale esitas apellatsioonkaebuse T kaitsja, kes leidis, et kun a kuna kohtualuse plaanid olid ebareaalsed, siis ei olnud tal võimalik teostada riigikorra vägivaldset muutmist. Seega puudub kaitsja arvates T käitumises süüteo koosseis.

[Hinnake T käitumist.](#)

137. Kaitsepolitsei leidis kaitseministeeriumi endise asekancleri P korteri läbiotsimisel sealt kaitseministeeriumi dokumendi, mis on mõeldud vaid ametkonnasiseseks kasutamiseks. Dokument leiti P kirjutuslaual pealt.

[P vastutus?](#)

2.7. Avaliku rahu vastased süüteod

138. 2002. a augustikuu [ühel](#) varahommikul sõimasid [ööklubis](#) "Mr Robinson" neli agressiivset ja alkoholi-joobes meest A, B, C ja D neid korrale kutsuma tulnud turvatöötajaid ning tungisid viimastele kallale.

[Hinnake noormeeste tegevust.](#)

139. T-l on õigus nõuda A-lt 500 krooni tasumist. Kui A ühel päeval tänavale astub, tuleb temast tugevam T tema juurde ja nõuab: "Raha lagedale!" Kui A selle peale ei reageeri, haarab T tema rahakoti, võtab sellest ühe 500-kroonise rahatahe ja läheb ära.

[Hinnake T käitumist.](#)

140. Naispensionär L [sisenenud](#) Kuressaares asuva Raadio Kadi ruumidesse, [hakkas](#) [riidlema](#) töötajatega ning käskis valjuhäälselt raadio kinni panna. Sellele nõudmisele töötajad ei allunud, vaid palusid naisel lahkuda. Seda aga L ei teinud. Kui tehti kõne politseisse, lahkus pensionär.

Ta peeti aga politsei poolt mõne aja pärast kinni ning uurimise käigus selgus, et L oli raadiojaama töötajaid mitme aasta vältel telefonitsi terroriseerinud ning raadiojaama sulgemist nõudnud.

[Kas ja millise koosseisu järgi L vastutab?](#)

141. 25-aastase politseiametniku A juurde oli kutsutud tunnistajana ülekuulamisele vanem naisterahvas B. Ülekuulamise käigus esitatud ühe küsimuse peale, mis seondus B eraeluga, B vihastas ning ütles: "Kuidas, Sina, nolk, julged minu käest sellist asja küsida? Häbi peaks Sul olema".

[Hinnake A ja B käitumist.](#)

142. A andis B-le üürilepingu alusel kasutada oma korteri. A oli kuulnud, et B tegeleb kahtlase äriga, kuid kuna raha oli vaja, ei pööranud ta sellele tähelepanu. Paar nädalat pärast B sissekolimist oli A-l vaja korterist tuua ära üks dokument, mille ta sinna oli unustanud. Ta üritas B-d tabada, et küsida luba korterisse minekuks. Kuna ta aga ei saanud viimasega rääkida ning dokumenti oli kiiresti vaja, siis otsustas ta kiirelt korteris ära käia. Korterrisse sisenedes avanes A jaoks järgmine vaatepilt: magamistoas olid seksuaalvahekorras noor neiu ja vanem meesterahvas ning köögis istus vaid aluspesus vanem naine. A-lt küsiti, kas ta soovib ka teenust. Jahmunult väljus A korterist. Sama päeva õhtul helistas ta B-le ja

Deleted: 2002. a. kella 5 ajal
Deleted: Tallinnas Aia tn 10 asuvas

Deleted: s
Deleted: naispensionär Lembi
Deleted: kes
Deleted: s

Deleted: j

küsis selgitust. B ütles, et tegemist oli tema sõpradega, kes seal pidu panid. A küll kahtles selles, aga ei küsinud midagi enam, kuna tal oli vaja korteri üürist saadavat raha. Paari kuu pärast esitab politsei A-le süüdistuse prostitutsiooniks ruumi kasutada andmises. A kaitseb end, väites, et tema tegeles vaid korteri üürile andmisega ega tea muud midagi.

Analüüsige A käitumist

Deleted: tulevad
kriminaalpolitseinikud A ukse taha
ja viivad ta osakonda
ülekuulamiseks

Deleted: A-d

Deleted: atakse

143. J viis 20. oktoobril 2002. a Narvas Linnavalitsuse hoone juures läbi ebaseadusliku avaliku koosoleku. Vastavalt Avaliku koosoleku seadusele esitas J Narva Linnavalitsusele teate, mis jäeti aga registreerimata, sest see oli vormistatud nõuetele mittevastavalt. J esindades Narva linna Venemaa Kodanike Ühendust, oli nimetatud koosoleku algatajaks, eestvedajaks ja läbiviijaks. J keeldus täitmast Narva Politsei-prefektuuri komissari E nõuet koosolek lõpetada.

Kas ja millise koosseisu järgi J vastutab?

144. M koos V ja L-ga tõid paatidega üle Narva jõe Venemaalt Eestisse 7 kurdi, selleks et neil hiljem võimaldada pääseda Tallinna sadama kaudu Helsingisse. Selle tegevuse eest said nad kurdidelt 5000 USD.

Hinnake M, V ja L tegevust

2.8. Ametialased süüteod

145. A, olles AS S juhatuse liige, müüs 21.10.2002. a AS S ruumides OÜ-le M Tallinna Linnakohtu 28.12.2001. a määrusega arestitud, kohtutäituri poolt 27.01.2002. a üles kirjutatud ja AS tegevdirektorile B-le vastutavale hoiule antud AS S vara. Nimetatud vara oli arestitud AS K tsiviilhagi 349 000 krooni tagamiseks. A tegevuse tulemusena ei ole võimalik tsiviilhagi katteks arestitud vara realiseerida. A oli osalenud AS S esindajana tsiviilprotsessis AS-ga K.

Kas ja millise koosseisu järgi A vastutab?

146. U anti kohtu alla KrK § 164² lg 3 (korruptiivne tegu) järgi süüdistatuna järgnevas. Ta töötas ajavahe-
mikul 27. detsembrist 1994. a kuni 15. novembrini 1999. a Tööturuameti (TTA) peadirektori ametikohal TTA direktorina vastutas U TTA tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja efektiivse täitmise eest. Ta kinnitas ameti sisekorra eeskirja, samuti asjaajamiskorra ja raamatupidamise sise-eeskirja.

Alates 1995. aasta jaanuarist kuni septembrini TTA-le kuuluvat külalistetuba nr 318 ja alates 1995. aasta oktoobrist kuni ametist lahkumiseni tuba nr 216 ilma nõutava üüri- või rendilepinguta. Tema kasutuses olnud tuba samal ajal teistele isikutele välja ei üüritud. Ajavahe-
mikul 20. veebruarist 1995. a kuni 31. detsembrini 1998. a eiras U kehtestatud korda ja tubade kasutamise eest mingit tasu ei maksnud, millega tekitas kahju 28 960 krooni.

Kas U-d on võimalik karistada?

Deleted: rve Vool

Deleted: . Vool

Deleted: rve Vooli

Deleted: *

147. Politsei poolt läbiviidud jälituse erandtoimingu käigus salvestatakse järgmine sündmus: kohtunik U võtab advokaat M-lt vastu ümbriku, milles on sularahas 10 000 krooni. Seejärel tunnistatakse U kahtlustatavaks pistise võtmises ning M pistise andmises. Hiljem selgitab kohtunik U, et ta sai raha jalgratta eest, mille oli advokaat M-le müünud. Uurimine selgitas, et tõepoolest oli U müünud M-le oma poja kasutatud maastiku jalgratta. U poeg oli fanaatiline maastikujalgrattur ning võtnud osa paljudest "kaelamurdvatest" retkedest. Samas oli advokaat M sageli poole esindajaks või kaitsjaks kohtuasjades, kus U oli kohtuni kuks. Selgus ka, et täpselt samasugust marki kasutatud jalgrattaid müüakse poes ja Kuldse Börsi vahendusel keskmiselt 4000 krooni võrra odavamalt. U väidab, et tema poolt müüdud jalgratas oli eriti hästi hoitud, pealegi omas see tema poja jaoks erilist väärtust, kuna viimane oli sellega võitnud esikoha eelmise aasta rattaretkel.

Analüüsige U ja M tegevust pistisekuritegude koosseisust lähtuvalt.

Deleted: U

148. Kohtla-Järve polütehnikumi direktor J on palganud oma alluvaks abikaasa G, kes töötab kantselei-juhatajana. J on tõstnud omavoliliselt kuue aasta jooksul oma töötasu, jättes selle tuludeklaratsioonis märkimata.

Deleted: ning

Haridusministeeriumi teenistusjärelvalve akt ütleb, et J on suurendanud alates 1997. aastast kuni tänava juunini omavoliliselt enda palka, saades 200 000 lisakrooni. Samuti on ta määranud endale ja mõnele teisele töötajale lisatasu, mida nad poleks pidanud saama. 2001. a majanduslike huvide deklaratsioonis jättis J koolist tegelikult saadud ametipalga näitamata.

Kuidas hinnata J käitumist?

149. A töötab Pärnu Tollipunkti vaneminspektorina. Ametijuhendi kohaselt kuulub tema tööülesannete hulka kaubadeklaratsioonide ja nende juurde kuuluvate dokumentide kontroll ja aktsepteerimine ning nendel arvestatud maksude õigsuse kontroll. A-d süüdistatakse selles, et ta ei kontrollinud imporditud kasutatud mootorsõidukitele deklarantide poolt vormistatud importdeklaratsioonide aktsepteerimisel nendel arvestatud käibemaksu arvestuse õigsust. Nimelt ei lähtunud ta maksude kontrollimisel Eesti Konjunktuuriinstituudi (EKI) kataloogist "Mootorsõidukite hinnad", mis määratleb sõiduauto keskmise müügihinna olenevalt mootorsõiduki margist, mudelist ja väljalaskeastast. Mitmel juhul olid imporditud sõidukite hinnad saadud eelmisest, enam mittekehtivast kataloogist või ei leidunud deklaratsioonil näidatud keskmist hinda sellel ajal kehtinud kataloogis. Selle tulemusel tasuti importijate poolt väidetavalt vähem käibemaksu kokku 190 000 krooni.

A kaitsja väidab, et kuna nimetatud kataloog ei ole õigusakt, ei rikkunud A oma tegevusega ühtegi seadust ning puudub alus tema karistamiseks.

Millise süüteo võis A toime panna ja mille alusel seda saab väita?

150. AS Kaevuri pankrotihaldur A vedas Narvast Tallinna oma autos spordikotiga AS Kaevuri kontolt välja võetud rahasummat 236 000 krooni. Sõidu ajal helistas talle tundmatu isik ja ütles, et kui ta spordikotti nende poolt nõutud kohas välja ei viska, siis ta kaua enam ei ela, kuna tema autosse on paigaldatud kaugjuhtimisega lõhkeseadeldis. A, kartes oma elu pärast, viskabki koti nõutud kohas autost välja. Raha hiljem enam ei leita.

Millise süüteo võis A toime panna?

151. a) A-d süüdistatakse selles, et tema, olles Rahandusministeeriumi ametnik, jättis 2001. a majanduslike huvide deklaratsioonis näitamata, et tal on kaasomandis olev elamu oma endise abikaasaga. A väidab, et kuna ta maja ei kasuta juba ammu, ei pidanud ta selle deklareerimist vajalikuks.

Kuidas hinnata A käitumist?

- b) A jättis deklaratsiooni esitamata 2002. a septembris.

Kuidas hinnata A käitumist?

152. Advokaat V sõlmib lepingu osahinguga BBB, mille järgi V esindab OÜ-d BBB läbirääkimistel seoses vaidlusega OÜ RRR poolt OÜ-le BBB tekitatud kahjuga. Ühtlasi väljastab OÜ BBB V-le volikirja, mille kohaselt V'l on õigus OÜ BBB nimel sõlmida vaidluse teise poolega kokkulepe OÜ RRR poolt OÜ-le BBB makstava kahjusumma osas. Volikirjas ei ole määratletud kahjusumma alampiiri, kuna sel juhul saaks vastaspool läbirääkimiste alguses kohe teada OÜ BBB nn. miinimumpositsiooni ning sel juhul on raske suuremat kompensatsiooni välja kaubelda. Ehkki alampiiri ei ole märgitud ka OÜ BBB ja V vahel sõlmitud õigusteenuse osutamise lepingus, on siiski OÜ BBB ja V vahel suuliselt kokku lepitud, et V ei nõustu vähema kui 5 miljoni krooni maksmisega OÜ RRR poolt. Õigusteenuse lepingus on kirjas, et V saab tasuks 5% OÜ RRR poolt makstavast kahjutasust. Läbirääkimiste käigus muutuvad OÜ RRR esindajad tõsiseks, kuna näevad, et V poolt esindatud OÜ BBB kahjunõue 6,5 miljoni krooni ulatuses suure tõenäosusega rahuldataks kohtu poolt. Seetõttu läheneb V-le OÜ RRR esindaja H, kes teeb V-le ettepaneku rääkida "tõrts mehejuttu." H pakub V-le 1 miljoni krooni eest börsil noteeritud aktsiaid, mille kohta vormistatakse fiktiivne ostu-müügileping (s.t V aktsiate eest tegelikult ei tasu, ehkki ostuhinnaks näidatakse 1 miljon krooni), kui viimane nõustub sõlmima kokkulepet, mille kohaselt OÜ RRR maksab OÜ-le BBB kahjutasu 2 miljonit krooni. V jääb kaubaga nõusse ning sõlmib OÜ BBB esindajana volikirja alusel OÜ RRR-ga kokkuleppe nii, nagu sai H-ga räägitud. OÜ-le BBB selgitab V hiljem, et kahjusumma suurust hinnati alguses tugevalt üle ning et 2 miljonit oli maksimum, mis õnnestus välja kaubelda.

Hinnake V ja H tegevust.

153. Politsei nooremispektoreid I ja J süüdistatakse selles, et saanud väljakutse Majaka tänavale pussitamisega lõppenud peretüli lahendamaks, jätsid nad kuriteokohal asjaolud kontrollimata.

Korteri uksele vestlesid politseinikud peksmisest vigase nädaga pussitajaga, kuid ei sisenenud korterisse ja uskusid mehe juttu, et konflikt laheneb. Patrull teatas korrapidamistalitusel, et isal ja pojale pole teineteise suhtes pretensioone.

Veidi pärast politsei lahkumist puhkes korteris meeste vahel aga uus tüli, mille käigus algul pussitada saanud mees vastase ise noaga surnuks löi.

Eeskirja järgi pidanuks politseipatrull edasiste konfliktide vältimiseks toimetama purjus tülitsejad politseisse.

Deleted: et 2002. aasta 1. detsembril

Deleted: ai

Deleted: nad

Deleted: kuid nad

Hinnake I ja J tegevust.

Deleted: ¶

2.9. Õigusteadmise vastased süüteod

154. L anti kohtu alla süüdistatuna selles, et ta kriminaalasja kohtueelse uurimise raames toimunud tunnistaja ülekuulamisel keeldus põhjendamatult ütluste andmisest kriminaalasjas tähtsust omavate asjaolude kohta ja rikkus sellega KrMK §-st 52 tulenevat tunnistaja kohustust. Samu ti keeldus L süüdistuse kohaselt andmast allkirja selle kohta, et ta on teadlik kriminaalvastutusest ütluste andmisest keeldumise ja teadvalt valeütluste andmise eest.

Deleted: korraldatud

Deleted: Medkova

L leiab, et uurija H ei selgitanud talle tema õigusi ette nähtud korras. Talle ei tagatud tunnistajana ülekuulamisel õigust tõlgi abile. Kuna tema suhtluskeel on vene keel, siis oleks seda tulnud teha. Uurija pakkus talle küll lugeda venekeelseid blankette, kus olid kirjas tunnistaja kohustused, kuid L arvates sellest ei piisanud.

Kas L tuleks vastutusele võtta KarS § 318 alusel?

155. Taavi Tarkpea süüdistatakse selles, et tema, olles Pärnu Linnakohtu kohtunik, tegi 24.01.2001. a tsiviilasjas teadvalt vale otsuse, kuulutades Kuldar Kuldmuna teadmata kadunuks. Tsiviilasja menetlust oli T. Tarkpea alustanud talle teenistuslikult alluva kohtuistungisekretäri Sigrid Siresääre avalduse alusel, kes oli K. Kuldmuna endine abikaasa. K. Kuldmuna teadmata kadunuks tunnistamise tagajärjel maksti S. Siresäärele toitjakaotuspensioni 25 649 krooni.

Deleted: u

Kohtueelsel uurimisel selgus, et T. Tarkpea ei püüdnud välja selgitada isikuid, kellele oleks võinud olla andmeid kadunu kohta ega teinud muid järelepärimisi K. Kuldmuna asukoha tuvastamiseks. T. Tarkpea andis sekretärile koostada fiktiivne kohtuistung protokoll, mille ta allkirjastas.

T. Tarkpea ei ole süüdistusega nõus, kuna leiab, et tema tegi kohtuotsuse temale teadaolevate andmete põhjal. Nimelt oli jõustunud kohtuotsusega tsiviilasjas nr 2-851/99 K. Kuldmuna ja S. Siresääre abielu lahutamise aluseks loetud K. Kuldmuna äraolek ja seega oli K. Kuldmuna T. Tarkpea arvates juba 1999. a teadmata kadunud.

T. Tarkpea leiab veel, et süüdistuses ei ole tuvastatud temale inkrimineeritava teo subjektiivsesse külge kuuluvat motiivi, nagu omakasu, kättemaks või muu isiklik ajend.

Millise teo eest vastutab T. Tarkpea? Hinnake tema vastuväiteid süüdistusele.

156. K anti kohtu alla süüdistatuna selles, et ta mittetulundusühingu (edaspidi MTÜ) Tartu Üliõpilasküla hooldustööde juhatajana, eesmärgiga vabastada remondi ajaks perekond L-i poolt kasutatavad eluruumid Tartus Pepleri tänav 14-301, andis 30. märtsil 2002. a tööliste korralduse tõsta eest ära L-de eluruumi välisukse, muutes elamise nimetatud ruumis võimatuks. 6. aprillil 2002. a tõstis K perekond L-i elamispinnalt Tartu Pepleri 14-301 välja, viies elamispinnalt neile kuuluva vara, millise paigutas Tartus Narva mnt 25 asuva maja ruumidesse.

H anti kohtu alla süüdistatuna selles, et tema, MTÜ Tartu Üliõpilasküla direktorina ebaseaduslikult andis 2000. a märtsi algul MTÜ Tartu Üliõpilasküla hooldustööde juhataja K-le korralduse vabastada remondi ajaks perekond L-i poolt kasutatavad eluruumid Tartus. Selle korralduse tulemusena tõstis K perekond L-i elamispinnalt 6. aprillil 2002. a ebaseaduslikult välja.

Deleted: Pepleri 14-301

Deleted: Tartus Pepleri 14-301

Deleted: milleks nii palju neid aadresse korrata? ¶

Hinnake H tegevust.

157. A ja B röövisid koos panka. Hiljem A tabatakse ning ta palub B-d, kelle isikut ei suudetud kindlaks teha, anda politseile valeütlusi, et talle abi tekitada. B keeldub. A annab uurijale ütlusi, et mängis kuriteo toimepanemise ajal hoopis B-ga kaarte ja B-l ei jää muud üle, kui A versiooni enda ütlustega kinnitada, vastasel juhul langeks kahtlus ka temale.

Deleted: *

Deleted: Kui

Deleted: ,

Deleted: ta

Ka C, kes on A elukaaslane, kinnitab nende väljamõeldud lugu. Ta soovib igal juhul A-d, kellelt ta last ootab, karistusest päästa. Ometigi mõistetakse A KrK § 141 lg 2 järgi süüdi.

A, B ja C vastutus?

158. Kinnipeetav N on karistatud KarS § 184 lg 2 p 2 eest 5 aastase vangistusega ning viibib vanglas alates 03.10.2002. a Ta on olnud suhetes oma õe M-i ja selle mehe V-ga: pidanud kirjavahetust, käinud kokkusaamistel.

Deleted: mis see kaasusele lisab?

05.04.2003. a saabub Nataliale Viktorilt kiri, kus ümbriku peale on kleebitud neli marki eestise kirjastamise vääringus. Ümbrikku avades avastab valvur, et ühe margi alla on peidetud valget pulbrilist ainet ning ka kirja servas olevate klepppiltide all on valge pulber, mis ekspertiisi kohaselt on narkootiline aine. Natalia väidab, et tema midagi selle kirja sisu kohta ei tea.

Hinnake N ja V käitumist.

159. G on kinnipeetav Maardu Vanglas. Ta on luba töötada väljaspool vanglat OÜ-s Keevitaja. G tarvitab ühel päeval peale tööd enne vanglasse naasmist alkoholi ja vangla administratsioon saab sellest teada.

Kas ja millise koosseisu järgi G vastutab?

160. Vangla kambrisse on paigutatud kaks venda, kinnipeetavad A ja B. A hakkab kambris märatsema ning ta paigutatakse kartserisse ning hiljem teise kambrisse. Ümberpaigutamisel ja ka hiljem ütleb A oma nimeks B. Ka B ei vaidle vastu, kui teda A-ks nimetatakse.

Deleted: Miskambrisse? ☺

Deleted: K

Kaks kuud peale nimetatud märatsemist on A karistus kantud, kuid vangla vabastab A asemel B, keda ekslikult peetakse A-ks. Kolm päeva peale B vanglast lahkumist teatab A, et teda oleks tulnud vabastada kolm päeva tagasi.

Hinnake A ja B käitumist.

161. Vanglaametnik Y on hasartmängusõltlane. Seetõttu on tal suured võlad. Kinnipeetav X saab sellest oma sõprade kaudu teada. X teeb Y-le pakkumise, et kui viimane aitab tal vanglast põgeneda, siis tema võlad "kustutatakse". Alguses Y keeldub, kuid lõpuks annab järele. Nad lepivad kokku, et Y annab X-le võtme, mille kaudu ta pääseb koridori, mis viib vangla välisseinani. Sealtkaudu on tal võimalik üritada üle müüri ronida ja põgeneda.

Ühel päeval asuvadki nad plaani teostama. X suudab pääseda välisseina äärde ja asub üle müüri ronima. Sel hetkel peetakse ta vanglaametnike poolt kinni, kes olid jälitustegevuse tulemusena plaanist teada saanud.

Hinnake Y ja X käitumist.

2.10. Avaliku usalduse vastased süüteod

162. A, kes on advokaat, esindab kriminaalasjas B-d. B mõisteti I astme kohtus süüdi ja kuna ta on kinnipeetav, koostab A ise tema nimel apellatsioonkaebuse, võltsib kaebusele alla kirjutades B allkirja ja esitab selle kohtule (B on kaebuse sisust teadlik). Võltsimine avastatakse ja kaebust ei võeta menetlusse.

A suhtes alustatakse kriminaalmenetlust. A ei eita allkirja võltsimist, kuid väidab, et tegi seda menetluse kiirendamiseks. Võltsis dokumenti, kuid B huvides. A väidab, et temal ei olnud dokumendi kasutamise eesmärki ning seetõttu ei ole dokumendi võltsimise koosseis täidetud (seda dokumenti ei saanud peale B, kelle nimelt ja kelle tahet ta teostas, kasutada mitte keegi teine).

Kuidas hinnata A käitumist (kas lahendus on erinev, kui lähtuda KrK §-st 186 või KarS §-st 344 ja 345)?

163. T soovib juristiks saada. Kahjuks eksmatrikuleeriti ta Tartu Ülikoolist edasijõudmatuse tõttu õppetöös. Ühel päeval näeb T oma korterikaaslasest sõbral F-il, kellel õnnestus erinevalt T-st ülikool lõpetada, tema ülikooli lõpudiplomit mapi vahel. T lahkub tunnistusega korterist ja läheb paljunduskeskusesse, kus ta teeb sellest ühe värvilise valguskoopia, seejärel läheb tagasi koju ja asetab F-i tunnistuse vanale kohale tagasi. Ta eemaldab koopialt kustutusvahendi abil senise nime ja trükitab enda nime asemele. Muudetud koopiaga läheb T uuesti paljunduskeskusesse ja laseb sellest uue koopia teha.

Mõni kuu hiljem soovib T sooritada notari abi eksamit ja annab sisse dokumendid, muuhulgas ka enda koostatud "lõpudiplomi." Enne eksami sooritamist tuleb kontrollimisel välja, et T lõputunnistus pole ehtne.

Kas ja millise koosseisu järgi T vastutab?

164. I-lt varastati 2002. a sügisel EV pass. Passi vargusest rääkis kannatanu ka töökaaslastele. 2003. a kevadel selgus, et tema pass oli töökaaslase K valduses. K väidab, et tema passi ei varastanud, vaid sai selle ühelt tundmatult meisterahvalt ja tahtis passi omanikule tagasi anda, aga unustas pidevalt seda teha. Võõrast passi K ei kasutanud.

Deleted: a

Hinnake K tegevust

165. A ja B leppisid kokku, et A läheb B passiga ARK-sse, et sealt saada B autole uued numbrid. B tasus riigilõivu ning A läks kohale, esitas passi ning talle väljastati numbrid.

Hinnake A ja B tegevust

166. V süüdistati KarS § 345 alusel selles, et ta kasutas kaupluses Extreme Sport 3145 kroonise ostu sooritamisel koos Hansapanga Visa Elektron deebetkaardiga isikut tõendava dokumendina tema nimele väljastatud ja tema fotoga juhiluba EE099874. V andmed olid juhiloal õiged, kuid need olid kantud võltsitud blanketile, millel puudusid EV juhiloale iseloomulikud turvaelemendid.

Linnakohtu otsusega mõisteti V KarS § 345 alusel õigeks isiku käitumises süüteokoosseisu puudumise tõttu. Kohus põhjendas oma otsust sellega, et KarS § 345 järgi vastutab isik võltsitud dokumendi kasutamise eest üksnes siis, kui kasutamise eesmärgiks oli omandada õigusi või vabaneda kohustustest. Esitades maksekaardiga maksmisel oma õiged isikuandmed võltsitud juhiloalt, ei olnud V-l eesmärki omandada ja ta ka ei omandanud mingeid õigusi alusetult. Ta oleks saanud teostada ostud ka ilma juhilubadeta – esitades muu isikut tõendava dokumendi või makstes hoopis sularahas. Õigus oma raha eest maksta ostu eest oli V-l olemas juba enne juhilubade kasutamist ja see õigus jäi talle ka peale võltsitud juhilubade äravõtmist. Seega süüdistuses esitatud teoga ei omandanud V mingeid õigusi.

Kas V tuleks süüdi mõista KarS § 345 alusel ja kui, siis miks?

2.11. Keskkonnastased süüteod

167. A, B ja C teevad metsas lõket ajal, mil selleks on kehtestatud vastav keeld. Nad joovad lõkke ääres ohtralt alkoholi ja jäävad magama. Keset ööd ärkab üks nendest üles, kuna tunneb teravat valu jalas. Ta märkab, et jalg on süttinud ning et ümberringi on suur tulekahju. Asjatult üritavad nad tuld kustutada, mis levib väga kiiresti ja tegevuse tulemusel süttib metsatukk ning ka selle taga olnud maja. Neile esitatakse süüdistus tuleohutuseeskirjade kuritahtliku rikkumise eest, kui see põhjustas tulekahju tekkimise (KrK § 206-1 lg 2).

Kuidas tuleks nende käitumist hinnata KarS järgi?

168. M-i süüdistatakse selles, et tema kinnistu omanikuna andis korralduse teha lageraiet oma kinnistul asuvas metsas. Korralduse alusel raiusid A ja B üle 500 tihumeetri puitu. Kinnistu asub Lahemaa rahvusparki territooriumil. M oma tegevust kellagagi ei kooskõlastanud.

Hinnake M, A ja B käitumist.

2.12. Majandusalased süüteod

169. 18.09.2002. a pidas politsei kinni OÜ Oma Takso taksojuhi B, kellel ei olnud esitada takso-teenindusluba.

Deleted: Tartu

Deleted: inspektor

Taksoteeninduse õiguslik regulatsioon Tartus:

Tartu Linnavalikogu 17.04.1997.a määrusega nr 10 kehtestatud "Tartu linna taksoteeninduse eeskiri" (edaspidi eeskiri) reguleerib taksoteenuse osutamist Tartu linna haldusterritooriumil ja on kohustuslik kõikidele taksojuhtidele (eeskirja p 1.1). Eeskirja p 1.3 kohaselt peab kõikidel taksojuhtidel olema kehtiv taksoluba, taksoteenindusluba ja sõiduteenuste tariifikaart (edaspidi tariifikaart).

Takso- ja taksoteeninduslubasid annab Tartu Linnavalitsuse 14.08.1997.a määrusega nr 17 kinnitatud "Taksoteenindus- ja taksoluba väljaandmise korra" p 1.2 kohaselt välja Tartu Linna Transpordikeskus. Taksoteenindusloa saamiseks vajaliku atesteerimise läbimiseks täidab taksojuht avalduse, millel märgib muuhulgas väljale "Soovin töötada taksofirmas" selle ettevõtja nime.

Deleted: (edaspidi Transpordikeskus)

Hinnake B käitumist.

170. A jäi vahele olles alkoholihoobes autoroolis. Väärteomenetluses esindas teda V, kes esitas kohtuvälisele menetlejale advokatuuri liikmetunnistuse ja volikirja esindamisõiguse kohta. Menetluse käigus selgitas aga uurija välja, et V kutsetegevus oli advokatuuris peatatud 10 kuud tagasi.

Deleted: . Ivanov

Mille eest vastutab V?

Deleted: . Ivanovi

Deleted: . Ivanov

171. OÜ A tegeleb toiduainete kauplemisega. Kuna OÜ juhatuse liige A ei suutnud ise raamatupidamisega tegeleda, palus ta ajutiselt kindla tasu eest, seniks kuni raamatupidaja leiab, seda ülesannet täita J-l. J oli samal ajal töö N Maksuametis.

Hinnake J-i käitumist.

172. Riigikohtu kriminaalkolleegiumi 07.05.2002. a otsusega tunnistatakse A süüdi KrK § 164² lg 2 järgi ja teda karistatakse avalikus teenistuses ametnikuna töötamise õiguse äravõtmisega üheks aastaks. 20.10.2002. a toimuvatel kohaliku omavalitsuse valimistel kandideerib A V vallavanemaks.

Hinnake A tegevust.

173. Tarbijakaitseametile laekus 05.11.2002. a kiri kodanik A-lt seoses temale OÜ Abimees poolt osutatud tööturuvahenduse teenusega. Sotsiaalministeeriumi tööturuteenust pakkuvate ettevõtete registris OÜ-s Abimees ei ole, seega puudub tal sotsiaalministri poolt väljastatud tööturuteenuse tegevusluba. Äriühingul on tegevusluba turismialaseks tegevuseks.

Selgus, et OÜ Abimees osutab tööturuteenust, st loob kontakti töötotsija ja potentsiaalse töökoha vahel, korraldab töötotsija töökohariiki saatmise. Selle teenuse eest võtab OÜ tasu. Ühel konkreetsel juhul pakuti isikule tööd Portugalis 16 000 kroonise vahendustasu eest. Lepingus oli kirjas, et töötotsija võib igal ajal lepingust loobuda, kuid siis kaotab tagatisrahana 600 krooni. Mõni aeg hiljem öeldi aga talle, et on vaja täiendavalt maksta 4000 krooni. Kuna töötotsija ei olnud sellega nõus, taotles ta lepingu lõpetamist ja raha tagasimaksmist. Sellest aga OÜ Abimees keeldus.

Hinnake OÜ Abimees tegevust.

174. Proua Alma Lepik, kellele kuulus vanavanematelt päranduseks saadud mets mitmesajal hektaril, otsustas väimehe Aadu agiteerimisel asutada metsaäri tegeleva ettevõtte. Kogu ettevõtte ärilise poolega hakkas tegelema väimees Aadu, kellele proua Alma väljastas ka vastava volikirja. Proua ise, ametlikult osüühingu asutaja, ainuosanik ja juhatuse liige, jäi ettevõttesse raamatupidajaks. Pensioniealine proua Alma oli aga väga peen daam ja väga nooruslik ning soovis, et ka külarahvas ja linnainimesed teda nooremaks peaksid. Seega märkis ta enda käibemaksukohustuslasena registreerimise avaldusse oma sünniaastaks 10 aastat hilisema kuupäeva (viies tuvastamata asjaoludel eksitusse ka avalduse vastuvõtnud maksuameti ametniku, kes pidanuks vastavalt KMS § 9 lg 3 kontrollima proua isikutõendavat dokumenti). Samuti väitis ta avalduses oma perekonnanimeks von Lepikson, viies sellega täide oma eluaegse unistuse suursugusesse sugupuusse kuulumise kohta.

Kuigi proua Alma hoidis kogu ettevõtte arvepidamise piinlikult korras, õnnestus väimees Aadul, kellel oli juba ammu plaan vanaproua paljaks varastada ja seejärel välismaale pageda, teda siiski petta. Kuna metsaäris liikus palju sularaha ja ka pangavarve kasutamise õigus oli Aadul, puudus proua Almal firmas liikuvast summadest reaalne ülevaade. Samuti esitas Aadu proua eksiteele viimiseks raamatupidamisse võltsitud dokumente. 8 kuud pärast ettevõtte asutamist selgus, et vaatamata õigeaegselt ja korrektselt esitatud deklaratsioonidele, on tekkinud rohkem kui poolemiljoniline maksuvõlg.

Maksuameti revisjoni läbiviimisel selgus ka häbiväärne lugu, et proua oli maksuametile enda nime ja sünniaasta kohta valetanud.

Hinnake Alma Lepiku ja Aadu tegevust

175. H-d süüdistatakse selles, et ajavahemikul 09.09.2001. a kuni 11.02.2002. a varjas ta oma varasid. 01.05.2001. a alustati pankrotimenetlust tema tegevuses ja pankrot kuulutati välja 15. 08. 2001.a.

18.12.2002. a Valga Maakohtu otsusega tunnistati H süüdi KrK § 148-3 lg 1 alusel ja teda karistati arestiga 25 päeva.

Kas kohus käitus õigesti?

Deleted: Tema suhtes oli alustatud

Deleted: 01. 05. 2001. a.

Deleted: kuulutatud

176. A-d süüdistatakse selles, et ta esitas pankrotimenetluse käigus ebaõigeid andmeid oma vara kohta. Nimelt esitas süüdistatav andmed oma vara kohta ja kinnitas nende õigsust vandega (15.08.2002. a). Hiljem aga selgus, et ta ei olnud vara hulgas nimetanud seda, et ta oli lepingu alusel laenu andnud T-le 50 000 krooni väärtuses. A kinnitas ka hiljem, et tõepoolest selline leping on olemas, kuid vande andmisel ei meenunud see talle.

Kuidas A tegevust hinnata?

177. I-le on esitatud süüdistus selles, et tema, olles OÜ EVK tegevdirektor kuni 19.12.2002. a, peale seda kui 28. 07. 2002. a oli Jõgeva Maakohtu otsusega kuulutatud välja OÜ EVK pankrot, varjas pankrotihalduri eest vara.

Kuidas I käitumist hinnata?

178. 05.11.2001. a kuulutas Põlva Maakohus välja O pankroti. Hiljem selgus, et ajavahemikul 03.07.–06.08.2002. a tegi ta tehinguid, mille tulemusel sai tulu 53 095 krooni väärtuses. Saadud tulused varjas ta kohtu, pankrotihalduri ja võlausaldajate eest. 24.08.2002. a oli ta vandega kinnitanud oma varade suuruse, milles aga ei kajastunud tehingutega saadud tulu. Vanne vormistati peale 24.08.2002. a toimunud kohtuistungit maakohtu kantseleis O ja pankrotihalduri poolt.

Hinnake O tegevust

179. Harju Maakohtu määрусega algatati 28.03.2000. a ASi Tünamo pankrotimenetlus. Kohus keelas võlgnikul vara käsutada ajutise halduri nõusolekuta ning kehtestas O le ärikeelu. O võttis perioodil 01.05.–06.09.2000. a AS-i Tünamo nimel kohustusi (erinevad laenulepingud ja ostu-müügilepingud). Eelnimetatud tehinguid ei kooskõlastanud ta ajutise pankrotihalduriga.

O on AS-i Tünamo nimel sõlminud lepinguid erinevate füüsiliste isikutega, kogusummas 225 000 krooni. 5-st isikust 2 on end ametlikult töötuna arvele võtnud.

Deleted: Oleg Olesnikovile, kes oli AS Tünamo juhatuse esimees, oli kohus kehtestanud ärikeelu. Ta tegi tehinguid perioodil, mil tal oli kehtiv ärikeeld, kordus ju

Hinnake O tegevust

180. Voldemar Vaga süüdistatakse selles, et tema, olles OÜ Pühamees juhatuse liige ei ole esitanud likvideerijale raamatupidamisdokumente, mille alusel oleks võimalik kindlaks teha majandusüksuse tegevuse majanduslikke tulemusi, võlgnevusi ja vara suurust.

OÜ Pühamees on omanud arvelduskontosid ASs Hansapank ja AS-s Eesti Ühispank. AS-s Hansapank arveldusarve väljavõttest nähtuvalt on OÜ perioodil 14.07.1998.a kuni 11.05.1999. a müünud kaupu ja osutanud teenuseid kogusummas 8135 068 krooni, mille eest on summad laekunud OÜ arveldusarvele. Laekunud raha on arveldusarvelt sularahas välja võetud.

19.06.1999. a seisuga olid OÜ Pühamees võlad Maksuameti ees 578 936 krooni. Võlgnikul on Maksuametile esitamata maksudeklaratsioonid.

Hinnake Voldemar Vaga tegevust

Deleted: Sellega on justkui näidatud AS usaldusväärsust

181. Tartu Maakohtu 27.10.2000.a. otsusega kuulutati välja AS-i O pankrot. Väidetavalt varastati 2000. a augustis AS-i dokumentatsioon, mistõttu puuduvad raamatupidamise algdokumendid. 1998. a detsembrikuu auditeerimise seisuga oli AS-i vara 5330 452 krooni ulatuses. 26.11.2000. a seisuga oli vara kadunud. Seetõttu ei olnud võimalik anda hinnangut AS-i varalisele olukorrale.

Deleted: ära

Raamatupidamisdokumentide väidetava varguse ajal oli juhatuse liige S.

Hinnake S-i tegevust.

182. 01.09.2002. a kuulutati välja aktsiaseltsi Nälg & Völg pankrot. Ettevõtte raamatupidamine oli äärmiselt halvas seisundis ja sisuliselt ei omanud juhatuse esimees sellest mingisugust ülevaadet. Kaks kuud pärast pankroti väljakuulutamist laekus pankrotihaldurile kiri pangast, millega palutakse asuda täitma oma lepingujärgset kohustust laenu tasumisel. Selgus, et juhatuse esimees oli 1999-ndal aastal alla kirjutanud käenduslepingule, mille kohaselt AS Nälg & Völg käendas tema onupoja õppelaenu. Seoses segaste aegadega äris ja halva raamatupidamise tõttu oli juhatuse esimees selle kohustuse unustanud. Pankrotihaldur esitas majanduspolitseile avalduse.

Hinnake juhatuse esimehe tegevust.

183. A otsustab asutada ettevõtte, millega panna toime maksupettus. Selleks kaasab ta plaani ka oma kunagise lapsepõlvesõbra B, kes oli just hiljuti tänavalt võõra passi leidnud. B-le räägib A, et kuna tema eelmine ettevõtte läks pankrotti, ei saa ta uut firmat oma nimele registreerida, seega palub ta B-d, et viimane registreeriks ettevõtte C nimele, kelle passi too leidis. A veel rahustab B-d, et midagi ebaseaduslikku ei ole ja et C on ilmselt niikuinii omale juba uue passi saanud. B teebki nagu palutud ja registreerib OÜ Suur Auk äriregistris C nimele, kasutades leitud passi. Samuti kirjutab B volituse C nimelt, millega volitatakse osatühingut juhtima ja tegema kõiki tehinguid ettevõtte nimelt A. Kogu ettevõtte edasisest tegevusest jääb B kõrvale, firma reaalse juhtimisega ja kogu äritegevusega hakkab tegelema A. Et kiiremini rikastuda, jätab A deklaratsioonid maksuametile esitamata ja maksud maksmata kokku ligi 1 miljoni krooni suuruses summas.

A, B ja C vastutus?

184. T, kes on arvutifirma OÜ Itimees ainuosanik ja juhatuse liige, otsustab toime panna käibemaksupettuse. Selleks ostab ta oma väljakujunenud kontaktide kaudu kastitäre arvuti mikrokiipe hinnaga 5 krooni tükk, kokku 1 500 tükki. Mikrokiibid vormistab T eksporti, müües need Mauritiusel asuvalle offshore-ettevõttele ja paneb need ka lennukiga teele. Seejärel esitab T maksuametile deklaratsiooni, milles näitab ettevõtte ekspordiks nimetatud tehinguga 3 miljonit krooni ja taotleb vastavalt tagasi käibemaksu. Maksuameti poolt läbiviidud kontrolli käigus tuvastatakse, et kast kaubaga läks küll realselt Mauritiusele, kuid sellele ei ole mitme kuu jooksul keegi järele tulnud ja see seisab siiani lennujaama tollilaos. Kui maksuamet pöördus vastava nõudega T poole, et esitada kauba ostmist ja müüki tõendavad dokumendid, hakkas T kartma, et tema skeem paljastatakse. Seega läks ta ise maksuametisse ja tunnistas vastavale ametnikule kõik üles, samuti loobus ta tagastamisele kuuluva käibemaksu nõudest. Maksuamet oli aga juba kriminaalmenetlust alustanud.

Kas ja millise koosseisu järgi T vastutab?

185. Restorani "Kevadtuul" menüüsse kuulus juba aastaid muuhulgas šokolaadi-juustukook kirssidega. Tegemist oli väga vana ja peene koogireseptiga, nimetatud koogi tõttu oli oma tuntuse saavutanud ka restoran. Restorani omanik lubas nimetatud retsepti kasutada ja kooki küpsetada ainult ühel väga usaldusväärsel itaallasest peakokal, kellele oli korduvalt räägitud ka sellest, et tegemist on salajase retseptiga. Samas oli kokk ka väga temperamentne mees ja ühel päeval, olles oma alluvatega tülli läinud, viskas ta kulbi nurka ja lahkus restoranist päevapealt. Olles kõigi peale solvunud, otsustas mees oma kohviku avada ja lisas selle menüüsse ka restoranist kaasavõetud šokolaadikoogi. Kui levis jutt, et seda suurepärast ja lausa suus sulavat kooki pakutakse nüüd uues kohas, läksid sinna üle ka restorani "Kevadtuul" paljud kliendid. Sellest kuuldes sai restorani omanik väga kurjaks ja esitas politseile avalduse ärisaladuse õigustamatu kasutamise kohta.

Hinnake koka tegevust.

186. Autovedusid korraldava ettevõtte juht A otsustab toimetada salakaubana üle piiri alkoholi. Oma plaanist ta autojuhile, kes peab sõitma Venemaale kauba järgi, ei räägi – autojuhi teada tuuakse üle piiri vaid

kaubaaluseid. Alkoholi laaditakse autjuhi teadmata Venemaal kaubaaluste taha ja auto sõidab üle piiri, autojuht deklareerib vaid kaubaalused. Tollis aga salakaup avastatakse.

Hinnake A ja autojuhi tegevust

187. A (Eestis) ja B (Kolumbias) lepivad kokku, et C paneb Taist teele kokaiini, mis peab DHL-i pakis jõudma Eestisse. „Konspiratsiooni mõttes“ plaanitakse, et C saadab paki esialgu Lääne-Aafrikasse, kuigi eesmärk on, et pakk jõuaks Eestisse. Lääne-Aafrikast peaks sealne DHL saatma paki Eestisse. C lähebki Taisse, aga pakki posti ei pane, sest vahepeal otsustab B, et paneb paki ikkagi ise teele. B viib paki kohaliku DHL kontorisse Kolumbias.

Deleted: C

Deleted:

Eelnevalt on ta A-ga kokku leppinud, et viimane otsib siin isikud, kes lähevad DHL kontorisse pakile vastu. A leiab G, kellel ei ole aga aadressi, mis on vajalik DHL paki toimetamiseks ning G otsib omakorda F-i, kellele ei räägi, mis pakis on, aga saadab pakile järele.

Deleted: ja

Kolumbias peetakse aga kokkaiini kinni. Eestis teeb politsei paki järele ja sellele lähemki F järele, viib omakorda paki G-le ja G viib selle A-le. Vahepeal on aga G leidnud ka narkootikumidele ostja.

Hinnake A, B, C, G ja F käitumist

188. A anti järgi kohtu alla süüdistatuna selles, et ta saabudes Soome Vabariigist lennukiga EV territooriumile Tallinna Lennujaama kaudu, valis kontrollitsooni läbimiseks rohelise koridori, näidates sellega deklareeritava kauba puudumist. Enne tollikontrolli tsoonist lahkumist pidas tolliinspektor A kinni, suunates ta tolliläbivaatuse tegemiseks punasesse koridori. Tollitöötaja küsimusele deklareeritava kauba olemasolu kohta vastas A eitavalt. Läbivaatuse käigus leiti tema pluusi rinnataskust 5602 USA dollarit, mis Eesti Panga päevakursi alusel oli 83 100 krooni.

Deleted: *

Deleted: 09.09.2002. a kellal 16.30 paiku.

Kas ja millise koosseisu järgi A vastutab?

189. S hoidis tema valduses olevas garaažiboksis Tartus 219425,5 grammi oopiumi, s.o suures koguses narkootilist ainet edasiandmise eesmärgil, et see narkootilise aine üle anda H-le ning samas teades, et H kavatses selle üle piiri toimetada. S hankis tööriistu, aitas narkootilist ainet H auto bensiinipaaki paigutada ja juhatas H-le teed. H üritas autosse peidetud narkootikumid üle tollipiiri toimetada, kuid peeti passikontrollis politseiametnike poolt kinni ning autos olev kaup avastati.

Deleted: .

Deleted: Ta oli teadlik

Deleted: misest

Deleted: sellest.

Kuidas kvalifitseerida S ja H käitumist?

Deleted: ka selle kaasuse algus tahaks veidi redigeerimist.¶

190. V, olles AS Impex director, leppis kokku L-ga, et viimane veab Prantsusmaalt Eesti Vabariiki piiritust. Selleks seadistas ta ilma Veeteedeameti teadmata ja omamata selleks tehnilist dokumentatsiooni kalapüügilaeva Alferas ümber transpordilaevaks ja andis Alferase kapteni kohuseid täitvale L-le korralduse sõita Prantsusmaal asuvasse Dunquerque'i sadamasse. L tegigi seda ja võttis sealt peale 98 000 liitrit piiritust. V andis talle korralduse nimetatud kaupa mitte deklareerida, vaid näidata, et veetakse tosooli. L täitis V korralduse ja ületas piiritusega Eesti Vabariigi tollipiiri ning saabus kaubaga Bekkeri sadamasse. Seal esitasid V ja L tollitöötajale ja piirivalvurile üld- ja lastideklaratsioonid, milles ei kajastanud piiritust lasti osana.

Hinnake V ja L-i tegevust

2.13. Liiklussüüteod

191. A sõidab oma autoga pimedal, vihmasel öhtul linnas. A ees sõidab 45 km/h üks auto. A-le selline aeglane sõit ei meeldi ja ta sooritab autost möödasõidu, kuigi teab, et kohe mõnesaja meetri pärast on jalakäijate ülekäigurada. Kui ta jõuab manöövri ajal teise auto kõrvale, märkab ta ehmatusega, et ülekäigurada on märksa lähemal ning et parajasti ületab teed vanem naisterahvas. A üritab siiski enne ülekäigurada möödasõitu lõpetada. See aga ei õnnestu tal ja ta sõidab vanainimesele otsa, kes sureb vigastuste tagajärjel haiglas. A sõidukiiruseks mõõdetakse sündmuse hetkel 55 km/h. Ta väidab hiljem, et arvas, et ei riku möödasõitu tehes mingeid reegleid, st sõi dab lubatud sõidukiirusega.

Kas A vastutab KarS § 422 või 423 alusel?

192. Katusemeister K, kes käis mitmetel ehitistel oma kaubaautoga, joodeti ühe tänuliku tellija eestvedamisel täis. Pidu kestis kauem kui plaanitud ning K otsustas enda kaubiku ehitusele jätta. Ta helistas enda tööandja töökotta ja andis õpipoiss G-le ülesande, et G talle paari tunni pärast firma autoga järgi tuleks.

Deleted: majaomaniku

Deleted: .

Deleted: Kui K, kes tavaliselt sellises koguses alkohoolseid jooke ei pruukinud, alkoholi mõjumist tajuma hakkas,

Deleted: ta

Deleted: – kodutee pikkus oli umbes 25 kilomeetrit–

Deleted: Üleüldse olevat K -125- aastane juhtimiststaaz ja kuna ta pole teinud ühtegi avariid, siis on ta märksa parem autojuht kui alles load saanud G.

Deleted: Kui

Deleted: süütevõtteid viivitamatult ei tagasta, ei luba

Deleted: tal enam kunagi autot erahuvides kasutada ja taolise tõrkumise eest peaks saama ühe

Deleted: .”

Kui 19 aastane G sõiduautoga kohale jõudis, oli K sedavõrd joobnud olekus, et ei suutnud iseseisvalt kõndida ja tuli võõrustaja poolt kaassõitjaistmele kanda. Sõidu ajal hakkas K nõudma G-lt sigaretti. Kuna G-l ei olnud sigarette, siis peatus ta teeäärse kioski juures ning väljus sõidukist, et pakk sigarette osta. Süütevõtte jättis ta ette. Kui G tagasi jõudis, leidis ta K juhiistme pealt. K teatas, et sellise venimisega nagu G sõidab, ei jõua nad iialgi kohale. G kutsus K-d korrale, võttis süütevõtte eest ära ja tegi ettepaneku, et viimane asuks kõrvalistuja kohale. K vihastus ja teatas, et tema on ülemus ja otsustab, kes roolis istub. Samuti ähvardas G K-le “korraliku keretäie” anda, kui ta kohe võtteid tagasi ei saa. K oli teeninud NSVL erivägede koosseisus Afganistanis. Lõpuks annabki ehmunud G võtteid K-le ja asub kaassõitja kohale. Varsti pärast sõitma hakkamist ületas K lubatust kiirema sõidukiirusega ristteed. Ta ei märganud paremalt tulnud jalgrattur R-i. Kokkupõrke tagajärjel paiskus jalgrattur teekraavi. K peatas auto umbes 20 meetrit peale õnnetuskohta. G jooksis tagasi, tegi kindlaks, et R lamas teadvuseta ja kutsus mobiiltelefoniga politsei välja ja läks tagasi auto juurde. K oli vahepeal kaassõitja istmele asunud. Ta lubas G-le 1500 krooni anda ja kõik kulud enda kanda võtta kui G süü endale võtab ja vaikib selle kohta, et K roolis oli. G nõustus ja seletas kohal e saabunud uurijale, et tema juhtis autot, jäi roolis magama ja ei mäleta õnnetusest midagi. K kinnitas samuti öeldut. Sündmuskohale ilmus juhuslik tunnistaja Z, kes väitis, et auto roolis oli olnud vanem meesterahvas. Seepeale võtsid politseinikud K-lt vereproovi. K vere alkoholisisaldus oli sel hetkel 3,2 promilli.

Kaks päeva pärast liiklusõnnetust R suri saadud vigastuste tagajärjel. Uurija tunnistas G kahtlustatavaks ning vastastamisel Z-ga tunnistas G tegeliku sündmuste käigu üles.

Hinnake G ja K tegevust

193. S-i süüdistatakse selles, et ta 1. juunil 2003. a kella 23.22 ajal juhtis sõiduautot Hyundai, sõites sellega Tallinnas Merivälja teel. Lähenedes reguleerimata ülekäigurajale, ei ilmutanud S vajalikku tähelepanu ega märganud jalakäijat, kes alustas sõidutee ületamist auto liikumissuunas vaadatuna paremalt vasakule. S ei peatunud enne ülekäigurada jalakäijale tee andmiseks vaatamata sellele, et seda tegi tema suhtes paremal asuvat sõidurada kasutanud mikrobussi juht. Seetõttu sõitis S otsa jalakäijale T-le, kes asus S-i suhtes parempoolsel sõidurajal. Kokkupõrke tulemusel sai T raske tervisekahjustuse. Süüdistuses leiti, et liiklusõnnetus leidis aset põhjusel, et S rikkus Liikluseeskirja (LE) §-de 44, 47 ja 123 nõudeid.

Kas ja millise koosseisu järgi T vastutab?

2.14. Kaitseteenistusalased süüteod

194. Kaitsepolitsei ameti töötajad pidasid kinni kaitseväelased seersant Jüri, reamees Jaani ja Rahuoperatsiooni Keskuse relvalao ülema abi nooremveebel Edmundi seoses laskemoona müümisega ning sellele kaasa aitamisega. Mehi süüdistatakse selles, et nad on müünud vähemalt 1 000 padrunit ja kilo lõhkeainet, mis kuulusid kaitseväele.

Hinnake meeste tegevust

195. A, kes on tervisliku kontrolli läbinud ning sellest tulenevalt kaitseväeteenistuse kõlblikuks tunnistatud, saab kutse ilmuda ajateenistusse. A, teab, et tal on vastav õiguslik kohustus, kuid ta otsustab, et tema siiski teenistusse ei lähe. Ta räägib sel teemal oma sõbra B-ga, kes on nõus A-d selles ürituses abistama. Nad lepivad kokku, et B lööb A-d pesapallikurikaga pähe ja tekitab talle seeläbi vigastuse, mis võimaldab ajateenistusest hakata kõrvale hoidma.

Millise teo eest A vastutab?

196. A on kaitseväeteenistusse võetud ametiisiku käskkirjaga, kellel vastavat ametialast pädevust ei olnud. Kuna talle ei meeldi kaitseteenistuses olla, teeskleb ta, et tal on pidev kõhuvalu. Kui ta saadetakse arstlikule läbivaatusele, selgitab ta arstile, milles põhjus. Ta maksab arstile teatud summa raha ning viimane kirjutab tõendi, mille kohaselt A ei saa tervisliku seisundi tõttu teenistust jätkata.

Millise teo eest A vastutab?

197. Toimuvad sõjalised õppused. Laskemoon, mida kasutatakse suurtükist tulistamiseks, ei ole mõeldud suurtükkide jaoks. Ülemus, kes andis korralduse vastava laskemoona kasutamiseks, ei olnud tutvunud selle kasutamise otstarvega. Selle tagajärjel suurtükk puruneb ning õnnetuse tagajärjel kaotab üks isik käelaba.

Kas ülemust saab vastutusele võtta?

198. Allohvitserile A anti ülesanne kontrollida teatud teenistusrelvade säilimist. Relvad asusid laos, mille võti talle usaldati. Ülema käsu kohaselt ei võinud ta võtmega väeosa territooriumilt väljuda. A riputas võtme keti külge, mis tal kaelas rippus. Ühel nädalavahetusel, kui ta oli võimalus kodus käija, unustas ta võtme keti küljest ära võtta. Kodulinnaas käis ta sõpradega kõrtsis ja ülejäämisel päeval avastas, et võti on kadunud. A ei julgenud sellest mitu päeva ohvitserile teatada. Viimaks võttis ta siiski julguse kokku. Kui lattu mindi, selgus, et pooled teenistusrelvadest on kadunud. Kahju hinnatakse 250 000 kroonile.

Deleted: o

Deleted: a

Kuidas A käitumist hinnata?

199. K, olles Pärnu Üksikjalaväepataljoni 5. kompanii koosseisus reamees, kandes alates 30.09.2002. a Pärnu garnisoni arestimajas distsiplinaarkaristust 7 ööpäeva aresti, 05.10.2002. a ajavahemikul 22.-22.20 põgenes tualeti kasutamise ajal arestimajast ja lahkus väeosa territooriumilt. Tema äraolek kestis 06.10.2002. a hommikul kella 8-ni, mil saabus tagasi väeosa territooriumile ja paigutati tagasi arestimajja karistust kandma.

06.10.2002. a kella 13.05 ja 13.10 vahepeal tualeti kasutamise ajal põgenes V uuesti kinnipidamiskohast, kasutades reamees R suhtes vägivalda, st väänates R-l käed selja taha, tõugates ta tualettruumi ja lukustades sinna. Peale seda lahkus V väeosa territooriumilt.

Kas ja millise koosseisu järgi V vastutab?

KASUTATUD KIRJANDUS

1. N. Aas, L. Feldmanis, M. Hirvoja, O. Jaggo, A. Lembit. 2002 Karistusõigus. Üldosa. Sisekaitseakadeemia, Tallinn.
2. N. Aas, K. Aas, M. Hirvoja, K. Siitam. 2002. Karistusõigus. Eriosa. Sisekaitseakadeemia, Tallinn.
3. P. Pikamäe. 2003. Kaastäideviimise määratlemine. Karistusseadustik ja Riigikohtu praktika. Juridica 2003, 3, lk 143–150.
4. E. Samson. 2001. Kriminaalõiguse üldosa. Tallinn.